WARSZAWA, SOBOTA 12 LIPCA 1947 R.

Cena numeru 3 złote

Nr. 186 (975)

ROK 53

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA
PRZYJMUJE INTERESANTÓW OD GODZINY 12-ej DO 2-ej PO POŁUDNIU

ADMINISTRACJA
CZYNNA OD GODZINY 8-ej DO 15-ej
KONTO W BANKU »SPOŁEM« ODDZIAŁ W WARSZAWIE Nr 195
KONTO W P.K.O. Nr I-980

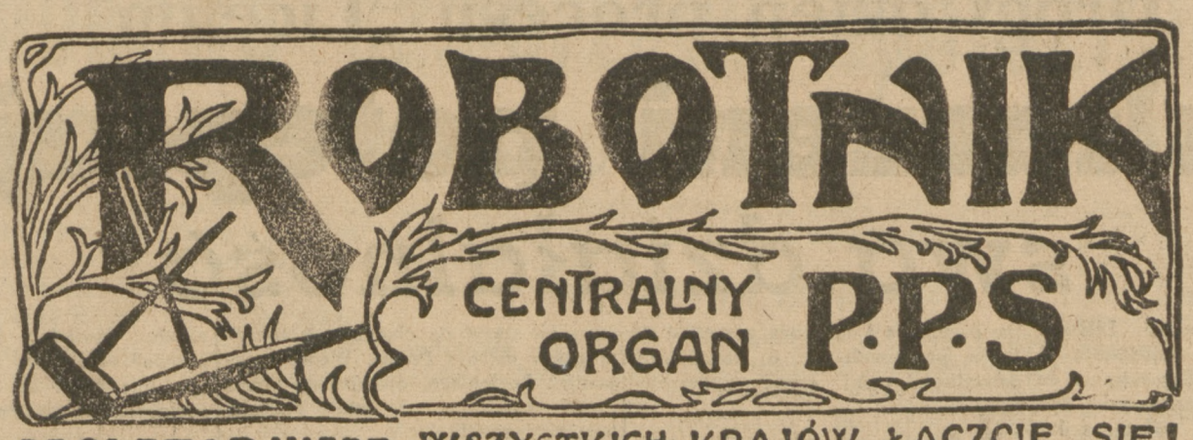

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P.P.S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
WARSZAWA
Al. Jerozolimskie 121

TELEFONY:
REDAKTOR NACZELNY 8.85-01
SEKRETARIAT 8.85-01
SEKRETARZ REDAKCJI 8.85-02
ADMINISTRACJA WYDAWNICTWA 8.85-04
DZIAŁ OGŁOSZEŃ 8.85-05
DRUKARNIA 8.79-61

CZECHOSŁOWACJA ODWOŁAŁA swój UDZIAŁ w Konferencji Paryskiej

Odmowa Węgier i Jugosławii na zaproszenie Bevina — Bidault

Tass oskarża W. Brytanie i Francje o montowanie „bloku zachodniego"

PRAGA (PAP). Czechosłowacka agencja prasowa zakomunikowała w czwartek wieczorem, że rząd czechosłowacki na nadzwyczajnym posiedzeniu odbytym 10 b. m., postanowił jednomyślnie odwołać swój udział w konferencji paryskiej.

W uzasadnieniu swej decyzji rząd czechosłowacki podał, że szereg państw Europy środkowej i wschodniej, a w szczególności wszystkie państwa słowiańskie, z którymi Czchosłowację łączą ścisłe więzy współpracy gospodarczej i politycznej, oparte na traktatach, — nie przyjęły zaproszenia na konferencję. W tych warunkach udział Czechosłowacji w konferencji paryskiej mógł by być interpretowany, jako akt skierowany przeciwko przyjaznym stosunkom z jej sojusznikami.

Wiceminister spraw zagranicznych Clementis przyjął o godz. 21-ej ambasadorów W. Brytanii i Francji i poinformował ich o decyzji rządu czechosłowackiego.

JEDNOMYSLNA DECYZJA WĘGIER

BUDAPESZT (PAP). Rząd węgierski postanowił, że nie przyjmie zaproszenia na konferencję paryską. W komunikacie wydanym w tej sprawie węgierska agencja prasowa stwierdza, że jednym z powodów odmowy udziału w konferencji, jest fakt, iż nie będą w niej uczestniczyć wszystkie wielkie mocarstwa.

Przedstawiciele wszystkich trzech partii koalicji rządowej wypowiedzieli się przeciwko przyjęciu zaproszenia na posiedzeniu odbytym przed zapadnięciem decyzji rządu.

MOTYWY JUGOSŁAWII

BELGRAD (PAP). Minister spraw zagranicznych Simic wręczył w środę wieczorem ambasadorom brytyjskiemu i francuskiemu w Belgradzie notę, w której rząd jugosłowiański oświadcza, iż nie weźmie udziału w konferencji dla dalszej dyskusji nad planem Marshalla zwołanej na dzień 12 lipca do Paryża.

Nota stwierdza, że projekt, który będzie dyskutowany na tej konferencji, umożliwia pewnym mocarstwom daleko idącą ingerencję w życie gospodarcze państw europejskich, co zagraża suwerenności i niezawisłości gospodarczej państw europejskich. Następnie nota jugosłowiańska stwierdza, że projekt przewiduje udział przedstawicieli Niemiec zachodnich w podkomisjach gospodarczych. Nota wyraża zdumienie, że traktuje się kraje, które padły ofiarą agresji niemieckiej, i Niemcy w jednakowy sposób.

BLOK ZACHODNI

MOSKWA (PAP). Korespondent agencji Tass donosi z Paryża, że wszystkie przygotowania do konferencji, która ma się rozpocząć 12 lipca, dowodzą, iż istnieje określony plan brytyjsko-amerykański, który jest wykonywany zgodnie z rozkazami z Waszyngtonu. Celem tego planu jest wykorzystanie konferencji paryskiej do stworzenia bloku zachodniego, do rozdzielenia Europy na 2 grupy państw i do uczynienia z jednej z tych grup narzędzia polityki pewnych kół amerykańskich, zmierzających do roztoczenia kontroli nad państwami europejskimi przez obietnice wielkich kredytów.

Bevin przybył do Paryża w dniu 17 czerwca i wciągnął min. Bidault do współpracy nad planem, mającym na celu stworzenia bloku zachodniego. Powróciwszy do Londynu Bevin wygłosił przemówienie, w którym stwierdził, że pragnie rzekomo więcej, niż ktokolwiek, zjednoczenia Europy. W związku z tym dziennik „France Tireur" doniósł, iż treść tego przemówienia i jego antyradziecki charakter można porównać jedynie z przemówieniami Churchilla.

Szereg państw europejskich nie zgodziło się na wzięcie udziału w brytyjsko-francuskim projekcie stworzenia bloku zachodniego i odmówiło udziału w konferencji paryskiej.

Organizatorzy bloku zachodniego czynią wszystko, co leży w ich mocy, aby wciągnąć zachodnie Niemcy do bloku. Przed drugą wojną światową niektórzy brytyjscy i francuscy mężowie stanu — usiłowali wykorzystać Niemcy dla swych planów, jednakże ponieśli wielką porażkę. Obecnie niektóre koła usiłują odrodzić politykę monachijską, jednakże nie mogą już liczyć na całe Niemcy. Dlatego też chodzi im o włączenie przynajmniej zachodnich Niemiec do swego bloku.

Przed kilkoma dniami przybyli do Niemiec ministrowie amerykańscy — Harriman i Anderson. Prowadzą oni rokowania z urzędnikami niemieckimi, przyrzekając rozpatrzyć ponownie sprawę poziomu przemysłu niemieckiego i zwiększyć ewentualnie ten poziom.

W niemieckich kołach demokratycznych tego rodzaju plany wykorzystania zachodnich Niemiec dla interesów pewnej grupy mocarstw wywołały negatywną reakcję.

Należy przypomnieć, że włączanie zachodnich Niemiec do bloku zachodniego, który jest obecnie tworzony, sprzeciwia się całkowicie zobowiązaniom, jak. St. Zjednoczone, W. Brytania i Francja powzięły na konferencji poczdamskiej.

ZASTRZEŻENIA SZWAJCARII

BERN (PAP). Urzędowo podano do wiadomości, że Szwajcaria przyjęła zaproszenie na konferencję paryską i będzie uczestniczyła w naradach w sprawie programu gospodarczego Europy i pomocy amerykańskiej pod pewnymi warunkami. Rząd szwajcarski zastrzegł się, że nie zamierza zmienić swej obecnej polityki gospodarczej, którą uważa za konstruktywną. Równocześnie zaznaczył rząd szwajcarski, że nie zgodzi się na żadne wtrącanie się w sprawy wewnętrzne Szwajcarii, i nie będzie popierał żadnych uchwał zmierzających do ograniczenia suwerenności krajów europejskich. Szwajcaria nie przyjmie na siebie żadnych zobowiązań, które by były sprzeczne z jej tradycyjną neutralnością. Szwajcaria zastrzega sobie również prawo wykonywania umów handlowych, jakie zawarła z krajami europejskimi, które nie biorą udziału w konferencji paryskiej. Równocześnie zastrzega sobie Szwajcaria prawo zawierania nowych umów handlowych według swego uznania z wszystkimi krajami europejskimi, niezależnie od tego, czy kraje te uczestniczyć będą w konferencji paryskiej.

WALLACE O PLANIE MARSHALLA

N. JORK. (PAP). Henry Wallace, omawiając plan Marshalla, wyraził przekonanie, że plan pomocy amerykańskiej dla Europy nie odegra pozytywnej roli tak długo, jak długo republikanie amerykańscy żyć będą „w ślepej obawie przed postępem społecznym w Europie i Ameryce". Wallace zaznaczył, że pomoc amerykańska winna być sharmonizowana z działalnością ONZ.

Delegacja rządu Czechosłowacji w Moskwie

przybyła na rokowania polityczne i gospodarcze

została przyjęta na audiencji przez generalissimusa Stalina

MOSKWA (PAP). Premier czechosłowacki K. Gottwald, minister spraw zagranicznych Masaryk, minister sprawiedliwości Drtina i inni członkowie delegacji czechosłowackiej przybyli w dniu 9 lipca do Moskwy. Na lotnisku zostali oni powitani przez ministra spraw zagranicznych Mołotowa, wiceministra spraw zagranicznych Wyszyńskiego, wiceministra handlu zagranicznego Krutikowa, radzieckiego przedstawiciela handlowego w Czechosłowacji Bakulina, wiceprezesa moskiewskiej rady miejskiej Abramowa, komendanta Moskwy gen. Sinilowa, szefa protokułu w ministerstwie spraw zagranicznych Mołoczkowa i szefa europejskiego departamentu w ministerstwie spraw zagranicznych Aleksandrowa.

Poza tym delegację powitali członkowie ambasady czechosłowackiej w Moskwie z charge d'affaires Kasparekiem na czele. Kompania honorowa prezentowała broń, a orkiestra odegrała hymny czechosłowacki i radziecki. Lotnisko było udekorowane flagami czechosłowackimi i radzieckimi.

Na lotnisku premier Gottwald złożył przed mikrofonem następujące oświadczenie:

„Obywatele Związku Radzieckiego, drodzy przyjaciele! Niech mi będzie wolno przekazać ludności Moskwy i całemu narodowi radzieckiemu serdeczne pozdrowienia narodu czechosłowackiego. Czechosłowacka delegacja rządowa przybyła do Moskwy w celu odbycia rokowań politycznych i gospodarczych. Sojusz czechosłowacko-radziecki, który został przypieczętowany krwią w walce przeciwko hitlerowskim Niemcom, jest tak samo niezbędny w latach budowy pokojowej. Związek Radziecki, którego armie oswobodziły Czechosłowację od najeźdźców niemieckich, wykazał w czasie pokoju, że jest lojalnym przyjacielem. Nasze doświadczenie potwierdza podstawową koncepcję czechosłowackiej polityki, że Związek Radziecki jest głównym gwarantem pokojowego rozwoju i dobrobytu Czechosłowacji i że bez sojuszu z ZSRR nie można sobie wyobrazić wolnej i niepodległej Czechosłowacji. Pragnę zapewnić naród radziecki, że my, Czechosłowacy, śledzimy stale i uważnie wysiłki narodów europejskich przy tworzeniu własnych, wolnych i demokratycznych państw, jesteśmy szczęśliwi, że posiadamy prawdziwego, szlachetnego i potężnego przyjaciela, jakim jest Związek Radziecki, dla którego odczuwamy głęboką wdzięczność. Jesteśmy szczęśliwi z przybycia do Moskwy, gdzie zawsze spotykaliśmy się z całkowitym zrozumieniem. Nie mam wątpliwości, że i tym razem w wyniku naszych rokowań uczynimy nowy krok naprzód na drodze współpracy i że więzy braterskie, łączące nasze narody wzmocnią się jeszcze bardziej. Niech żyje wieczna przyjaźń i sojusz między Związkiem Radzieckim i Czechosłowacją! Niech żyje bohaterski naród radziecki i jego wielki przywódca generalissimus Stalin!"

PRZYJĘCIE U STALINA

MOSKWA (PAP). Agencja Tassa donosi, że Prezes Rady Ministrów ZSRR Stalin oraz minister spraw zagranicznych Mołotow, przyjęli na audiencji czechosłowackiego premiera Gottwalda, ministra spraw zagranicznych Masaryka i ministra sprawiedliwości Drtina.

Łapanki w Grecji

2.500 demokratów wywieziono na wyspę Spithalia

MOSKWA (PAP). Agencja Tass donosi z Aten, że przywódca Unii Demokratycznej, należącej do EAM, Kritikos i inni członkowie centralnego komitetu EAM zostali aresztowani w środę o świcie. Całą noc trwały obławy i aresztowania w Atenach i innych miastach greckich. Aresztowano około 2.500 osób Redaktor naczelny dziennika „Rizospastis" został aresztowany w czasie rewizji, dokonanej przez policję w redakcji.

Policja i garnizon ateński są w stanie ostrego pogotowia. Aresztowania trwają w dalszym ciągu. Kierują nimi minister bezpieczeństwa Zervas i szef policji Evert.

ATENY (SAP). Transport 2.412 osób aresztowanych został wywieziony w czwartek drogą morską na wyspę Spithalia w zatoce sarońskiej na południowy zachód od Aten. Źródła oficjalne zapowiadają, pod pretekstem wykrycia rzekomego spisku komunistycznego, dalsze aresztowania.

Aresztowania w Atenach objęły już 2.613 osób. Trwają one przeważnie w Tracji, Mącedonii i na Peloponezie. W Salonikach aresztowano 300 osób, w Patras 40, w Kawala 250.

Policji przydzielono do pomocy wojskowe oddziały zmotoryzowane.

ATENY (SAP). — W czwartek rano policja dokonała obławy w dzielnicach i w centrum miasta, poszukując osób, które uniknęły aresztowań w nocy 7 na 8 lipca.

LONDYN (PAP). — Z Aten donoszą, że liczba osób aresztowanych ostatnio wynosi około 5 tysięcy.

Redaktorzy pism PPS i PPR na wspólnej konferencji

We czwartek, przed południem odbyła się w gmachu Prezydium Rady Ministrów wspólna konferencja redaktorów naczelnych prasy PPS i PPR.

Obrady zagaił tow. Premier Cyrankiewicz. Referaty wygłosił w imieniu KC PPR tow. wicemin. Berman, w imieniu CKW PPS tow. wicemin. Jabłoński.

Obradom przewodniczyli sekretarz CKW PPS tow. Ćwik i członek KC PPR tow. Jędrychowski. Nad referatami wywiązała się dyskusja, w której kolejno zabierali głos tow. tow. Staszewski (PPR), Praga (PPS), Bielski (PPR), Winnicki (PPS), Galiński (PPR) i Kisielewski (PPS). Mówcy wypowiedzieli się za koniecznością ściślejszej współpracy prasy obydwu bratnich partii w celu pogłębienia jednolitego frontu i wysunęli szereg praktycznych propozycji, zmierzających w tym kierunku.

Po zakończeniu konferencji tow. Premier podejmował redaktorów prasy PPS i PPR skromnym obiadem.

Trzecia doroczna Konferencja PPS wojew. warszawskiego

W dniach 13 i 14 bm. o godz. 10.30 rano odbędzie się w Warszawie, w sali teatru „Comoedia", przy ul. Szwedzkiej 2/4, trzecia doroczna wojewódzka konferencja PPS wojew. warszawskiego.

W PIERWSZYM DNIU KONFERENCJI REFERATY WYGŁOSZĄ SEKRETARZE CKW PPS TOW. TOW.: POLITYCZNY — T. ĆWIK, ORGANIZACYJNY — W. RECZEK, GOSPODARCZY — A. RAPACKI.

W drugim dniu konferencji nastąpią sprawozdania, dyskusja i wybory wojewódzkiej Rady PPS.

Dzielnica PPS „Wola"

W PIĄTEK, DNIA 11 LIPCA 1947 R. O GODZ. 17.30 w LOKALU DZIELNICY PPS „WOLA" PRZY UL. OGRODOWEJ Nr. 39 II p. ODBĘDZIE SIĘ ZEBRANIE NA KTÓRYM

tow. Julian HOCHFELD

OMÓWI PRZEBIEG I UCHWAŁY OSTATNIEJ RADY NACZELNEJ PPS

Z procesu „Liceum"

Zeznaje osk. Sadowska.

ROBOTNIK CENTRALNY ORGAN PPS

Warszawa, 11 lipca.

Konferencja paryska

MOŻNA o niej powiedzieć, że już się nie udała. Bo też pod złymi auspicjami została zwołana. Po pierwsze wynikła z pierwszej konferencji paryskiej, na której przedstawiciele trzech mocarstw nie doszli do porozumienia w sprawie zastosowania planu Marshalla. Sugestie radzieckie nie znalazły, niestety, zrozumienia wśród pozostałych partnerów. Po wtóre założenia konferencji, która jutro ma się rozpocząć pozostały niezmienione w stosunku do założeń, narzuconych przez heroldów „presji dolarowej".

Polska nie przyjęła zaproszenia na konferencję paryską. Zarówno w nocie Rządu Polskiego do Rządów Wielkiej Brytanii i Francji, jak i w oświadczeniu Prezesa Rady Ministrów złożonym redaktorowi politycznemu PAP, wyłuszczone zostały obszernie i wyczerpująco motywy, dla których obecność Polski na konferencji paryskiej uznana została za zbędną.

Skład konferencji będzie wyraźnie kadłubowy. Wśród 14 (na 22 zaproszonych) państw, które wziąć mają w konferencji udział, wzrasta ilość wysuwających zastrzeżeń. Czechosłowacja odwołała swój udział. Konferencja na pewno nie może dojść do rezultatów, będących planem pomocy dla narodów zniszczonych przez hitlerowską wojnę. Natomiast plan odbudowy „Mitteleuropy" pod amerykańskim protektoratem — to nie byłby plan odbudowy pokojowej współpracy gospodarczej Narodów Zjednoczonych.

Stąd wniosek: nie tędy droga. I trzeba wierzyć, że gdy bankructwo polityki wszelkich presji wyleźć wszystkimi porami, wówczas Narody Zjednoczone dojdą do właściwych form lojalnej, prawdziwie równorzędnej, prawdziwie demokratycznej współpracy i wzajemnej pomocy gospodarczej. Słuszna zatem wydaje się polityka, która — demaskując formy niewłaściwe i nieskuteczne — przyspiesza ich jawne bankructwo.

Znowu mord

PRASA wczorajsza znowu przyniosła znamienną a złowrogą wiadomość. Oto we wsi Wybrane powiatu łomżyńskiego banda „Roli" wymordowała całą rodzinę (5 osób) Olechowskich, następnie zaś udała się do sąsiedniej wsi, Łady Borowe, gdzie uzupełniła „akcję" mordem, dokonanym na pozostałych 3 członkach rodziny. Wszyscy pomordowani są krewnymi ujawnionego w wyniku amnestii b. członka WiN.

Pisaliśmy na tym miejscu o Puchaczowie. Wskazaliśmy na zagadkową wprost potworność tragedii puchaczowskiej. Okazuje się jednak, że tragedia ta nie jest odosobniona. Są takie tragedie także w innych wsiach na naszej ziemi.

Muszą nasze organy bezpieczeństwa wzmóc wysiłki, by zapewnić spokojny dzień i spokojną noc pracowitemu chłopu polskiemu. Muszą wzmóc wysiłki, by ciemnym mocom bestialstwa, wyzwolonego przez lata hitleryzmu, a pielęgnowanego przez nienawistną negację, nie pozwolić na minowanie wielkiego dorobku amnestii. Trzeba wnikliwie wejść — powtarzamy — w psychosocjalne tło ostatnich wydarzeń. Trzeba leczyć, ale trzeba i operować.

Całe społeczeństwo, a przede wszystkim masy pracujące pomóc muszą naszemu aparatowi bezpieczeństwa i wymiarowi sprawiedliwości w tych wysiłkach. I zamilknąć winni ci, którzy miast pomóc w tym zakresie — szkodzą i dyskredytują.

Drugi dzień procesu „Liceum"

Oskarżeni potępiają swą działalność

W drugim dniu procesu „Liceum" jako pierwszy składa wyjaśnienia oskarżony Pacyński. Wyjaśnia on, że studia kończył w Poznaniu jako syn rodziny proletariackiej, walcząc z dużymi trudnościami materialnymi. Nigdy nie miał czasu ani zamiaru zajmować się polityką. W konspiracji zaczął pracować w 1941 roku, prowadząc wywiad gospodarczy na rzecz polskiego ruchu konspiracyjnego, a później A. K.

Następnie oskarżony omawia pobudki, które skłoniły go do pracy wywiadowczej. Jako główne powody podaje wątpliwości w suwerenność państwa polskiego, uraz psychiczny do Związku Radzieckiego, błyskawiczność zachodzących reform społecznych i gospodarczych oraz atmosferę prolondyńską, w jakiej się znajdował od początku swojej pracy konspiracyjnej.

Omawiając zagadnienie bezładu organizacyjnego AK, oskarżony zaznacza, że jego władze nie zajęły wyraźnego stanowiska. Z kolei oskarżony opowiada o swojej działalności wywiadowczej, a na pytanie prokuratora wojskowego, dotyczące szczegółów dostarczanych wiadomości, odpowiada, iż informacje swoje oddawał inż. Zieleniewskiemu w swoim biurze, a czerpał je przede wszystkim z aktów, które otrzymywał do przeglądu z racji swojego stanowiska.

Zeznania Lecha Dunina

Oskarżony Lech Dunin oświadcza na wstępie, iż całkowicie przyznaje się do winy i jest gotów ponieść pełną odpowiedzialność za swoje czyny. Następnie opowiada swoją historię wojenną oraz wyjaśnia nastroje jakie panowały w jego otoczeniu podczas wojny.

Omawiając motywy przystąpienia do pracy wywiadowczej, oskarżony oświadcza, że po powrocie do kraju nie był dostatecznie zorientowany w ogólnej sytuacji, ani wrogo nastawiony do panującej rzeczywistości. O szkodliwości swej działalności wywiadowczej, przekonał się podczas śledztwa. Uświadomił sobie wtedy, iż ich akcja wskutek zbrodniczej działalności Andersa, była równoległa z wrogą jemu zawsze działalnością UPA i NSZ, a ośrodki dyspozycyjne miały jedno źródło z ich ośrodkami dyspozycyjnymi. Podkreśla następnie, że wszyscy oskarżeni byli wrogo ustosunkowani zarówno do UPA, jak i do NSZ.

— Chciałbym — mówi — żeby wszyscy moi koledzy, którzy znajdują się na Zachodzie i nie chcą powrócić do kraju, przekonali się o zbrodniczej działalności całej grupy andersowskiej.

Na pytanie: czy oskarżonemu wiadomo jest o działalności obcych wywiadów na terenie państwa polskiego, oskarżony twierdzi, że nie utrzymywał żadnego kontaktu z obcym wywiadem.

Zeznania Heleny Dunin

Oskarżona Helena Dunin przyznaje się częściowo do winy. Podobnie jak jej poprzednicy, oznajmia, że nie wiedziała o istocie tej pracy, to jest o tym, że jej informacje mogą być wykorzystane przez obce agentury.

Następnie oskarża Andersa za nadużycie zaufania całego szeregu AK-owców. Oskarżona twierdzi kategorycznie, że cały zespół „Liceum" nigdy nie zgodziłby się na koncepcję współpracy z obcym wywiadem.

Następnie oznajmia, że nigdy nie denuncjowała swoich kolegów-dziennikarzy i nie rozpracowywała danych personalnych redakcji. Kolidowałoby to z jej etyką dziennikarską.

Oskarżona Duninówna miała w swej pracy wywiadowczej dużą swobodę. Jako dziennikarka uzyskała wywiad z gen. Witoldem, szefem MO. W czasie rozmowy tej starała się zdobyć dane personalne o składzie milicji, oraz zorientowała się w rozkładzie gmachu Komendy Głównej MO. Na pytanie przewodniczącego czy uważa za zgodne z etyką dziennikarską wykorzystywanie informacji, uzyskanych z racji wykonywanego zawodu dla celów szpiegowskich — oskarżona odpowiada, że obecnie potępia swe uprzednie postępowanie, twierdzi jednak, że nie wiedziała, iż jej informacje służą obcemu wywiadowi.

Przed sądem staje następny oskarżony — Julian Łozicki. W lecie 1945 r., przebywając jako oficer służby czynnej w pułku stacjonującym w Gdańsku, zorganizował pod pseudonimem „Naruszewicz" — w ramach „Liceum" — komórkę „Stocznia", działającą na Wybrzeżu.

Oskarżony przyznaje się do winy, zaznaczając jednak, że w działalności swej nie dążył do obalenia demokratycznego ustroju Polski. Według wyjaśnień Łozickiego, dostarczane przez niego wiadomości, nie miały charakteru szpiegowskiego.

Prokuratura przedstawia wówczas Sądowi meldunki „Naruszewicza", mówiące o dyslokacji 16 dywizji, o składzie poszczególnych batalionów, oraz o programie zajęć polityczno-wychowawczych.

Z kolei składa zeznania oskarżona Sternin-Matusewicz, podwładna Łozickiego, wywiadowczyni komórki organizacyjnej „Stocznia".

Następny oskarżony Stanisław Jakubisiak (pseudonim Kubacki), mgr. praw, przyznaje się do zorganizowania na terenie Katowic komórki wywiadowczej oraz do zbierania informacji wojskowych, politycznych i gospodarczych. Oświadcza jednak, jak i poprzedni oskarżeni, że w działalności swej nie dążył do obalenia ustroju demokratycznego Polski.

Prokurator stwierdza, że wiadomości przesyłane przez Jakubisiaka do Warszawy, były dla kierownictwa „Liceum" bardzo cenne, jak świadczą o tym nadsyłane listy. Szczególnie ważnych informacji dostarczał Jakubisiak z dziedziny produkcji węgla. Informacje powyższe zostały przesłane za granicę i zaważyły na niepomyślnym wyniku prowadzonych wówczas rozmów na temat nowej umowy handlowej. Na zakończenie swych zeznań oskarżony stwierdza: „wstydzę się swego postępowania".

Po zeznaniach osk. Jakubisiaka, sąd zarządził przerwę w rozprawie do dnia następnego.

Młodzież jugosłowiańska przybyła do Warszawy

Dnia 10 bm. przybyła do Warszawy Brygada Młodzieży Jugosłowiańskiej, która weźmie udział w odbudowie Warszawy.

Młodzież Jugosłowiańską powitali na Dworcu Głównym przedstawiciele Komitetu Wymiany Młodzieży z zagranicą, Komitetu Słowiańskiego w Polsce. Ambasady Jugosłowiańskiej i cała polska Brygada Młodzieży, wyjeżdżająca w dniu 11 bm. do Jugosławii, gdzie weźmie udział w budowie drogi kolejowej na linii Samak, Sarajewo, t. zw. Drogi Młodzieży.

—o—

Tow. dr Jabłoński powołany do prezydium CKW PPS

Prezydium CKW PPS, na posiedzeniu w dniu 10 b. m. uchwaliło powołać tow. dr. Jabłońskiego do sekretariatu generalnego na stanowisko sekretarza szkoleniowego.

Wymiana kulturalna z Czechosłowacją umocni więzy przyjaźni łączące oba kraje

Wywiad z min. oświaty tow. Skrzeszewskim

W związku z podpisaniem polsko - czechosłowackiej umowy kulturalnej Ministra Oświaty tow. Skrzeszewski udzielił przedstawicielowi PAP wywiadu, w czasie którego powiedział m. in.:

Umowa obejmuje bardzo szeroki zakres zagadnień. Nie tylko to jednak jest jedynym ważnym elementem umowy, że pole jej działania jest obszerne. Niemniej istotnym czynnikiem jest sposób, w jaki obie strony zobowiązują się do popularyzowania kultury drugiej strony na swoim własnym terenie. Pod tym względem umowa polsko-czechosłowacka na pierwszy plan wysuwa nie tylko wzajemne zobowiązanie założenia Instytutu Kultury Polskiej w Czechosłowacji i Instytutu Kultury Czechosłowackiej w Polsce, ale również przewiduje zwiększenie liczby istniejących na wyższych uczelniach katedr języka, literatury, historii, geografii oraz nauk gospodarczych i technicznych obu krajów. Ponadto — umowa idzie tak daleko, że zawiera zobowiązanie popierania przez oba rządy nauk w ramach szkolnictwa średniego, zawodowego i wyższego z zakresu podstawowych wiadomości o obu krajach. Na temat zasięgu umowy wystarczy wspomnieć, że obejmuje ona wszystkie dziedziny kultury od nauki do wychowania fizycznego.

Najważniejsze są te formy współpracy, które uwzględniają masowe oddziaływanie oraz które gwarantują bezpośredni kontakt z kulturą zaprzyjaźnionego kraju.

Jestem przekonany, że wymiana kulturalna umocni w szerokich masach naszych narodów więzy przyjaźni i współpracy wobec wspólnego niebezpieczeństwa niemieckiego.

Powrót Panufnika po sukcesach zagranicznych

Znany kompozytor polski Andrzej Panufnik po sukcesach w Kopenhadze i Paryżu powrócił do kraju.

W najbliższym czasie Andrzej Panufnik wystąpi jako dyrygent orkiestr filharmonicznych w głównych miastach polskich.

Przyjęcia w MSZ

Minister Spraw Zagranicznych Zygmunt Modzelewski przyjął w dn. 10 b. m. ambasadora Czechosłowacji w Warszawie p. J. Hejreta.

*

Bawiący przejazdem w Warszawie, p. Eric Johnston, prezes wielkich amerykańskich towarzystw filmowych „Motion Picture Association of America" i „Motion Picture Export Association" złożył wizytę ministrowi Spraw Zagranicznych Zygmuntowi Modzelewskiemu.

Zgon Generała ŻELIGOWSKIEGO

LONDYN (PAP). Dnia 8 lipca zmarł w wieku 82 lat generał Lucjan Żeligowski. Przyczyną śmierci był udar serca. Pogrzeb śp. gen. Żeligowskiego odbędzie się w końcu bież. tygodnia na koszt państwa polskiego.

Jak wiadomo, gen. Żeligowski zamierzał w sierpniu bież. roku powrócić do Polski, licząc, że zdrowie i siły na to pozwolą.

Festiwal Chopinowski w Dusznikach-Zdroju

W Dusznikach-Zdroju odbyło się posiedzenie organizacyjne Komitetu II Dorocznego Festiwalu Chopinowskiego, w którym wzięli udział zaproszeni przedstawiciele świata muzycznego oraz szeregu instytucji kulturalnych i społecznych.

Tutaj przed 121 laty młodziutki wówczas Fryderyk Chopin dał swój pierwszy koncert fortepianowy.

W roku bieżącym Festiwal odbędzie się w dniach 15, 16 i 17 sierpnia. Weźmie w nim udział znakomity odtwórca Chopina — Henryk Sztompka.

Pierwszy transport żołnierzy PKPR przybył do kraju

GDAŃSK (PAP). — W czwartek, dnia 10 lipca br. przybył do kraju statkiem „Eastern Prince" z Anglii pierwszy transport żołnierzy P.K.P.R. Przybyło 1.000 osób, w tym 62 oficerów (w tej liczbie 5 kobiet), 48 chorążych, ponad 800 szeregowych, w liczbie których znajduje się 16 kobiet, 56 dzieci; reszta stanowią repatrianci cywilni.

Transport powitany został przez wojewodę inż. Zrałka. Wojewoda w krótkim, serdecznym przemówieniu wyraził radość z powodu powrotu pierwszego transportu PKPR oraz zobrazował pokrótce odbudowę portów i całego kraju.

Imieniem przybyłych odpowiedział dowódca transportu ppłk. Grabowski, po czym rozpoczęto rozładunek statku.

W pierwszym rzędzie sprowadzono na ląd i przetransportowano na punkt przejściowy PUR żołnierzy z rodzinami a wśród nich najmłodszego obywatela, który przybył na świat w drodze z Anglii do Polski.

Znaczny procent przybyłych stanowią studenci, którzy okres pobytu w Anglii przedłużyli jedynie ze względu na konieczność ukończenia studiów.

Marszałek Żymierski na OPR „Błyskawica"

GDYNIA (PAP). — Dnia 10 lipca br. w godzinach rannych przybył do portu wojennego minister Obrony Narodowej Marszałek Żymierski, celem przeprowadzenia inspekcji ORP „Błyskawica", który po 7 latach powrócił obecnie do kraju.

Marszałka Żymierskiego powitał na pokładzie dowódca Marynarki Wojennej kontradmirał Steyer w towarzystwie zastępcy, komandora Urbanowicza, wyższych oficerów, dowództwa Marynarki Wojennej oraz dowództwa okrętu z szefem Misji Morskiej z Anglii komandorem Waldenem na czele.

NIEURZĘDOWA TABELA WYGRANYCH

I-szy dzień ciągnienia 3-ej Klasy 50-ej Jubileuszowej Loterii

Wygrana 500.000 zł na Nr 29079 (Padła w Krakowie).

Wygrane po 100.000 zł na NrNr 11222 39727 50441.

Wygrane po 20.000 zł na NrNr 11209 22519 26240 27143 44150 50220 54146 61043 65233 66038.

Wygrane po 10.000 zł na NrNr 217 628 2349 3522 7724 12578 16843 23815 30752 31631 32946 35636 36579 41393 43173 45767 47383 47523 57715 60608 62241 62816 65827 72328 74519.

Wygrane po 5.000 zł na NrNr 1428 2780 3249 7472 8702 10112 10158 10562 11543 12621 12893 14276 14835 16756 17273 19057 19874 19990 22125 23348 24753 24939 26261 28170 29213 29547 32435 32923 34799 36044 40071 40525 44187 44528 46495 49070 52089 52319 52718 53003 53970 55356 58064 62498 68464 69950 70468 70654 72198 73359 74425.

Wygrane po 2.000 zł na NrNr 779 1047 1552 2566 3702 4010 4079 4438 5455 6457 6530 6995 7452 7801 7856 9886 10493 10733 10751 11767 11805 13493 13777 14925 15513 15878 16629 17178 17524 17554 19380 19460 19991 20377 21386 21881 22093 22147 22179 22313 23135 23371 24556 25296 25570 25896 26491 26504 29821 29975 31591 31905 34306 34683 34843 35334 35356 35871 36200 36229 36742 38851 39903 40795 40830 41144 41548 42553 43962 44621 45341 45463 45577 46366 46446 47710 47875 49201 50503 50686 51535 54436 55378 55777 56770 57023 57389 58120 58267 58571 59018 60434 61141 61539 61680 63146 64504 64787 65524 66608 66951 67605 69531 70810 71025 71051 71676.

Wygrane po 500 zł na NrNr 21 25 108 226 233 270 373 555 577 591 605 766 903 922 924 938 975 1017 090 211 225 362 411 416 433 511 607 697 727 730 825 852 888 940 2063 147 237 248 279 301 306 374 530 575 618 707 876 883 968 979 3095 152 156 237 340 435 454 487 573 617 647 701 704 817 966 988 4025 102 112 229 301 333 355 392 393 520 624 755 740 743 843 920 980 5041 078 136 146 148 156 254 289 295 339 355 442 471 481 522 563 596 607 622 632 693 737 771 779 800 976 6060 308 346 424 431 554 562 625 662 685 702 737 874 918 967 7032 114 254 296 309 317 427 473 514 554 607 664 674 678 685 709 759 766 771 772 869 899 902 998 8002 117 131 212 412 482 514 525 577 583 627 712 718 821 849 891 952 991 9078 113 149 277 279 310 528 562 667 709 819 876 901.

10046 160 219 251 323 356 358 375 486 695 813 814 815 11014 126 136 173 202 235 357 483 495 503 666 706 714 758 918 972 976 12146 286 311 324 645 663 839 851 860 919 13091 125 225 362 527 601 615 646 699 848 929 14154 319 348 361 469 527 539 813 940 956 990 15148 189 196 269 365 450 567 591 648 679 749 811 812 825 16010 044 096 129 141 192 230 277 289 291 331 347 513 678 684 764 778 17021 110 140 241 353 427 446 495 507 716 741 939 18035 176 189 215 233 239 265 347 378 462 549 695 742 952 968 19012 053 133 173 318 324 396 420 447 565 735 739 745 770 814 869 873 891 923 974 20040 122 126 177 338 381 408 519 521 575 614 691 709 823 841 852 897 972 21005 025 029 039 208 245 306 335 401 518 530 641 681 803 861 933 22002 030 090 236 239 246 251 265 332 466 678 784 928 937 958 23006 030 073 116 185 188 243 266 327 428 475 535 617 769 779 799 809 821 903 949 979 24000 011 182 224 229 391 524 561 649 703 708 782 786 25109 132 204 242 280 295 317 383 416 466 536 629 704 733 741 755 783 823 851 883 898 962 26201 277 303 374 375 387 404 461 499 543 622 642 693 703 760 825 845 867 910 934 955 27024 083 092 140 327 445 471 495 577 598 609 687 697 780 781 878 898 28006 024 158 164 186 198 336 554 643 669 693 727 752 822 870 934 962 983 991 29053 069 088 205 285 375 390 471 532 543 585 658 662 675 857 924 926 979 30009 104 167 223 243 244 377 389 417 465 489 531 534 544 570 630 751 765 817 821 846 888 896 981 31043 049 096 163 229 286 359 369 420 445 436 557 570 650 738 742 777 778 779 803 847 904 913 940 32121 163 166 196 212 337 440 468 528 630 700 719 748 755 795 833 835 874 920 945 998 33033 068 090 114 157 210 242 294 342 572 395 438 587 627 724 781 784 836 923 992 34085 109 257 413 423 483 573 684 748 785 822 841

Dalszy ciąg wygranych po 500 zł podany będzie jutro.

W kilku wierszach

— Dnia 9 lipca wrócił do Moskwy ambasador R. P. Naszkowski z podróży służbowej do Warszawy.

— W Mińsku rozpoczęła się sesja Rady Najwyższej Białoruskiej Republiki Radzieckiej.

— Szwedzki dziennik „Aftonbladet" donosi, iż w najbliższym czasie liczyć się należy z poważnym zwiększeniem polskiego eksportu ryb do krajów skandynawskich i Anglii.

— W czwartek przybył do Belgradu nowy ambasador St. Zjednoczonych w Jugosławii Cavendish Cannon.

— Sojusznicza Rada Kontroli w Berlinie odmówiła zatwierdzenia wyboru dr. Ernesta Reutera na stanowisko burmistrza Berlina.

— W siedzibie UNESCO w Paryżu odbędzie się międzynarodowa konferencja matematyków. Polskę reprezentować będzie prof. Nikodym.

— Na rynku księgarskim w Paryżu ukazała się obszerna bogato ilustrowana broszura p.t. „Granice zachodnie Polski — rękojmią trwałego pokoju". Broszura wydana została w Brukseli staraniem Towarzystwa Przyjaźni Belgijsko-Polskiej.

— W Anglii ogłoszono oficjalnie o zaręczynach księżniczki Elżbiety, z porucznikiem, Filipem Mountbattenem synem księcia Andrzeja greckiego i księżnej Alicja de Battenberg.

— Emerson Greenaway, dyrektor Biblioteki „Emoch Pratt Free" w Baltimore i radca sekcji bibliotek publicznych UNESCO, przybędzie do Polski, celem zapoznania się ze stanem bibliotek publicznych.

Znów odrzucone veto Trumana

Ustawa o obniżce podatków dla kapitalistów

N. JORK (PAP). Izba Reprezentantów uchwaliła ponownie ustawę o obniżeniu podatku dochodowego, przeciwko której prezydent Truman założył veto w dniu 16 czerwca b. r. Za ustawą głosowało 302 posłów, a przeciwko niej 112. Ustawa otrzymała więc kwalifikowaną większość ⅔ głosów.

Uchwalona ustawa przewiduje obniżkę podatku od wysokich dochodów. Natomiast niskie dochody pozostają tak samo opodatkowane, jak w czasie wojny. Po przyjęciu przez Izbę Reprezentantów ustawa została odesłana do Senatu, gdzie obrady nad nią rozpoczną się w najbliższych dniach.

Ustawa ta była atakowana przez związki zawodowe i prasę demokratyczną, która podkreślała, że przynosi ulgę tylko wielkim przedsiębiorcom i kapitalistom, natomiast obciążenie klas pracujących pozostaje takie same, jak podczas wojny.

Stan wojenny w Iranie

LONDYN (PAP). Agencja Reutera donosi z Teheranu, że w środę podali się do dymisji irański minister spraw wewnętrznych gen. Fariulis Aghevli oraz minister wojny Ahmed Ammadi. Powodem tych rezygnacyj jest ponowne wprowadzenie stanu wojennego w Iranie.

Aresztowano 2 wydawców pism opozycyjnych i zawieszono 6 pism.

Ogłoszenia do całej prasy Al. Jerozolimskie 18 »Impet«

GŁOSY I ODGŁOSY

WAKACJE NA WYŻSZYCH UCZELNIACH

W związku z zakończeniem roku akademickiego odbyły się w 23 miastach Związku Radzieckiego (Moskwa, Leningrad, Baku, Tyflis, Kijów, Mińsk, Ryga, Stalingrad i in.) zebrania studentów wyższych uczelni.

1 lipca wielotysięczne rzesze studentów porzuciły mury uniwersytetów, instytutów i politechnik, udając się na letni wypoczynek.

Centralne komitety związków zawodowych przydzieliły studentom przeszło 4000 miejsc w sanatoriach i 35.000 miejsc w domach wypoczynkowych. 330 procent miejsc w alpinistycznych obozach naukowych przeznaczono dla studentów. Poza tym organizowane są dla studentów liczne wycieczki i m. in. na Kaukaz i z oddalonych miast Związku Radzieckiego do Moskwy. (L).

WALKA O KARTOFLE

Londyńskie gospodynie stoczyły niedawno formalną bitwę o kartofle. W bieżącym roku Anglia przeżywa największy od dziesięciu lat nieurodzaj ziemniaczany. Przed sklepami ustawiają się nieskończenie długie ogonki — toteż wiadomość, że „kartofle dziś nie nadejdą" przyprawiła czekające już kilka godzin gospodynie o atak nerwowy. Zaczęły one szturmować w kilku dzielnicach miasta do piekarzy, żądając wydania nadprogramowych racji chleba, które, w braku kartofli, pozwoliłyby wytrwać do końca tygodnia.

Wielki popyt zanotowano w tym okresie na suszone i sproszkowane ziemniaki, na które ludność angielska nie może już na ogół patrzeć.

Przed niektórymi sklepami matki ustawiały swe dzieci, które przezwano natychmiast „kartoflanymi skautami". Miały one za zadanie na widok przybywającego transportu ziemniaków, natychmiast alarmować swe matki.

Transport 300.000 puszek konserwowych kartofli — poprawił trochę sytuację.

NIEMCY STRAJKUJĄ

W kopalni węgla w Lens (Francja) wybuchł strajk dwóch tysięcy niemieckich górników, zatrudnionych tu na przymusowych robotach. Powodem strajku, była, jak podaje prasa francuska, uwaga wypowiedziana przez polskiego górnika, który zarzucił Niemcom zbyt powolną i mało wydajną pracę.

Lewicowa prasa francuska opatruje wiadomość tę komentarzem: „nic dziwnego"! Niemieccy jńcy wiedzą o troskliwości, z jaką traktują ich pewne koła. Wykorzystują ją więc jak mogą".

SKANDAL W LYONIE

Lyon jest po raz drugi w ciągu krótkiego czasu widownią skandalu. Niedawno wykryto tu na wielką skalę grabież z magazynów wojskowych. Kradzież ocenia się na 20 miljonów franków. Zaaresztowano 15 osób. Krążą pogłoski, jakoby w aferze zamieszanych było kilka wojskowych.

* * *

W kwietniu 1944 roku Niemcy wywieźli do Oświęcimia 43 dzieci żydowskich, znajdujących się na kolonii w miejscowości d'Izieu. Wraz z nimi do pieców krematoryjnych wysłało Gestapo dwóch nauczycieli. Cała ludność miasteczka pamięta ten straszliwy dzień, gdy wśród płaczu i krzyków ładowano przemocą dzieci na ciężarówki i wywożono. Wielu ludziom utkwiło w pamięci, że niektóre dzieci śpiewały wtedy patriotyczną i antyniemiecką pieśń francuską: „Nie będziecie mieli Alzacji i Lotaryngii".

Cała ludność uznała za denuncjatora, który doniósł Niemcom, że na kolonii ukrywa się Żydów, Lucien Bourdon'a, handlarza warzyw. Obecnie Bourdon stanął przed sądem w Lyonie i skazany został, ku oburzeniu całej prasy i opinii publicznej, tylko na utratę praw obywatelskich.

MUZEUM - DOMOSTWO TURGENIEWA

Pod Mceńskiem znajduje się muzeum - domostwo wielkiego pisarza rosyjskiego Turgeniewa. Niemcy domostwo częściowo zniszczyli, wyrąbali wiele drzew z parku i rozbili skrzydło w którym żył pisarz.

Domostwo Turgeniewa zostało ostatnio odrestaurowane. Na otwarciu obecnych było przeszło tysiąc mieszkańców Orła, Mceńska i okolicznych wsi. (Ł).

Odbudowa samorządu spółdzielczego

Zakończenie wyborów w „Społem"

W czerwcu r. b. zakończone zostały zjazdy powiatowe spółdzielni, zwołane przez Zarząd „Społem" Związku Gospodarczego Spółdzielni R. P.

Z racji reorganizacji „Społem", które jest obecnie zjednoczoną centralą gospodarczą ludności pracującej miast i wsi, zwołanie statutowych zjazdów musiało być poprzedzone żmudną pracą przygotowawczą t. j. uporządkowaniem sprawy członkostwa spółdzielni w „Społem" i oczyszczeniem rejestrów członkowskich w poszczególnych spółdzielniach terenowych. Obecnie „Społem" jednoczy około 7200 spółdzielni różnych typów t. j. spółdzielni powszechnych miejskich i wiejskich, spółdzielni zamkniętych, wojskowych, księgarskich, rolniczo-handlowych, Samopomocy Chł. i spółdzielni mleczarskich.

Szeroka kontrola społeczna to jedna z najbardziej istotnych cech spółdzielczości. Przeprowadzenie wyborów do samorządu wewnętrznego „Społem" we wszystkich powiatach uznać należy za wydarzenie o wielkim znaczeniu. Poruszyły one teren, ukonstytuowały statutowy samorząd spółdzielczy na szczeblu powiatu i dały okazję do przedyskutowania aktualnych zagadnień ruchu spółdzielczego w Polsce.

Zainteresowanie zjazdem

Zjazdy przedstawicieli spółdzielni w powiatach, w myśl statutu „Społem", są zjazdami podstawowymi, a przeprowadzone na zjazdach tych wybory decydują o ukształtowaniu się organów samorządu spółdzielczego na wyższych szczeblach. Ponieważ były to pierwsze statutowe zjazdy po wojnie, wywołały więc ogromne zainteresowanie zarówno spółdzielni, jak i wszystkich bratnich organizacji, współpracujących ze spółdzielczością.

Łącznie odbyło się 250 zjazdów powiatowych przy udziale ponad 25 tysięcy uczestników, reprezentujących spółdzielnie, oraz przedstawicieli miejscowych władz państwowych, samorządowych, partii politycznych, ruchu zawodowego, Zw Samopomocy Chłopskiej, organizacji młodzieżowych, Ligi Kobiet oraz innych instytucji.

Zadanie zjazdów powiatowych

Zadaniem zjazdów, które statut „Społem" określa mianem oddziałowych zgromadzeń spółdzielni, było rozpatrzenie sprawozdania z działalności „Społem" w skali zarówno ogólnej, jak i lokalnej. Dyskusje na zgromadzeniach były przeważnie bardzo ożywione. Poruszano w nich sprawy zasadnicze, strukturalne, nie brakło też uwag krytycznych. Jednak zasadnicze linie polityki gospodarczej i organizacyjnej Związku „Społem" na zjazdach tych zostały zaakceptowane. „Społem" nie jest aparatem oderwanym od mas.

Zjazdy powiatowe przedstawicieli spółdzielni dokonały ponadto wyboru podstawowych organów Związku „Społem". Powołano do życia przy każdym Oddziale „Społem" t. zw. Radę Oddziału, która — jako organ kontroli społecznej i reprezentantka potrzeb zrzeszonych spółdzielni — będzie nadzorowała i kontrolowała pracę placówek powiatowych i zakładów produkcyjnych „Społem". Rada Oddziału weźmie na siebie odpowiedzialność za pracą Oddziału „Społem", gdyż — w myśl regulaminu — kierownikiem Oddziału może być tylko osoba posiadająca pełne zaufanie Rady Oddziału.

Zjazdy powiatowe dokonały także wyboru delegatów na zgromadzenia okręgowe, po jednym delegacie od każdego typu spółdzielni i ponadto po jednym na każde 2000 członków spółdzielni danego typu.

Aktyw spółdzielczy

Na członków 251 Rad Oddziałów wybrano 3.085 osób, reprezentujących wszystkie typy spółdzielni, powiązanych gospodarczo ze „Społem", tj. spółdzielnie powszechne, zamknięte, księgarskie, wojskowe, Samopomocy Chłopskiej, rolniczo handlowe i mleczarskie. Jest to niewątpliwie wielki aktyw spółdzielczy, który staje do współudziału w rozbudowie organizacyjnej i gospodarczej Związku „Społem".

Jako delegatów na zgromadzenia okręgowe (wojewódzkie) wybrano 1.690 osób, reprezentujących również wszystkie typy spółdzielni, należących do „Społem".

Zarówno członkowie Rad Oddziałów, jak i delegaci na zgromadzenia wojewódzkie, pod względem politycznym reprezentują różne poglądy. Niemniej jednak ponad 75% delegatów na zgromadzenia wojewódzkie należy do Bloku Stronnictw Demokratycznych. Wśród pozostałych znaczny odsetek stanowią bezpartyjni.

Wybory wszędzie odbyły się w atmosferze pełnej swobody i powagi.

Pierwszy etap zakończony

Przeprowadzenie zjazdów powiatowych przedstawicieli spółdzielni posiada wielkie znaczenie zarówno dla samego „Społem", jak i dla całej spółdzielczości polskiej. Dokonany został w ten sposób poważny wkład w odbudowę samorządu spółdzielczego. Jest to jednak dopiero pierwszy etap tej pracy. W drugiej połowie sierpnia r. b. rozpoczną się wojewódzkie zgromadzenia delegatów, a w jesieni tego roku przewiduje się zwołanie Głównego Zjazdu Delegatów „Społem", jako najwyższej władzy Związku.

MARIAN NICZMAN

Plan jako metoda przebudowy ustroju

O zapewnienie sprawnej pracy komórek planujących

Ostatnia faza minionej sesji Sejmu Ustawodawczego stała pod znakiem planów. Izba przyjęła zdecydowaną większością zarówno ustawę o Trzyletnim Planie Odbudowy, jak i plan inwestycyjny na bieżący rok budżetowy.

Kierunek przemian

Fakt ten dostatecznie charakteryzuje od strony uchwał parlamentarnych kierunek przemian naszego ustroju gospodarczego: przejście od doraźnych zarządzeń władz do długofalowego planowania, obejmującego szeroki zakres procesów ekonomicznych.

Nadanie wyraźnej cechy planowości gospodarce polskiej, wiąże się najściślej z całokształtem przebudowy wewnętrznej państwa, wyznaczonej podstawowymi aktami ustawowymi, jak reforma rolna i unarodowienie wielkiego przemysłu. Jeśli początkowy okres, bezpośrednio po odzyskaniu niepodległości, stał w wielu wypadkach pod znakiem improwizacji, doboru środków przypadkowego i często niedostatecznie przemyślanego, to obecnie obserwować już możemy dążność do działania, podporządkowanego z góry oznaczonym wskaźnikiem, ujętym ponadto w pewien system.

Kształt całości

Plan odbudowy zaczyna włączać w swój zakres coraz większą ilość zagadnień, decydując o formie ich rozwiązania i przesądzając w ten sposób o kształtowaniu się rozwoju całości naszej gospodarki.

Ujednolicenie pojęć i metod, oraz podniesienie autorytetu komórek planujących, nie może oczywiście nastąpić inaczej, jak tylko przez rozszerzenie kompetencji komórek planujących, zapewnienie im odpowiedniego rzeczowej sprawozdawczości, obejmującej wszystkie dziedziny. Jednocześnie winny zostać zniesione ograniczenia krępujące działanie instytucji planujących — przez istnienie ogniw pośrednich o nieokreślonych kompetencjach i niewyraźnej hierarchii. Te ogniwa pośrednie, podległe władzom administracji gospodarczej, wprowadzają niejednokrotnie chaos przez dwoistość dyrektyw, odmiennych ze strony organów wykonawczych resortu i odmiennych ze strony zasadniczych komórek planujących.

Planowanie winno być zastrzeżone dla instytucji, której jest ono specjalnym zadaniem, a więc dla Centralnego Urzędu Planowania. Instytucji planującej należy zapewnić także — poprzez dokładną sprawozdawczość — możliwość pośredniej kontroli wykonania planu. Rzeczywista centralizacja planowania zapewni uporządkowanie problematyki bieżącej, włączonej w długofalowe procesy. Rezultat: uniknięcie akcji doraźnych o chwilowej tylko skuteczności, oparcie działalności gospodarczej o trwałe podstawy, pozwalające na wyeliminowanie przypadkowych kryzysów i wahań, wreszcie realne przyśpieszenie tempa ogólnej przebudowy ustroju.

Plan i zagadnienie wolności

Zagadnieniem pierwszej wagi staje się obecnie rozszerzenie ram planowania na dziedziny pozagospodarcze. Tocząca się niedawno na łamach periodyków dyskusja o potrzebie stworzenia państwowego planu wydawniczego dowodzi, że problematyka planowania znajduje coraz więcej zrozumienia.

Planowanie jest metodą budowy społeczeństwa, które realizując interesy ogólne, nie hamuje bynajmniej rozwoju jednostkowego. Społeczeństwo może żyć w gospodarce planowej i być jednocześnie wolne. Planowanie jest bowiem środkiem do stworzenia sprawiedliwego ładu społecznego. Ponieważ ten nowy ład mający urzeczywistnić pragnienia mas, obejmuje całokształt nieomal zjawisk społecznych, więc też i planowanie jako środek jego realizacji, winno objąć jak najszerszy zakres. Nie należy jednak nigdy zapominać, że plan jest tylko formą działania, niewątpliwie najwłaściwszą i najbardziej skuteczną, nigdy zaś wartością niezależną od celu, któremu służy.

T. S.

NA MARGINESIE

Szynk czy kawiarnia

Nie ulega wątpliwości, że zarządzenie o koncesjonowaniu przedsiębiorstw gastronomicznych było słuszne i że ograniczenie nadmiernej ich ilości, zwłaszcza jeśli chodzi o różne pojedyńcze efemerydy, prowadzone przez niefachowców, wyszło na pożytek wszystkim. Tylko jakoś tak dziwnie się składa, że przy przeprowadzaniu tej pożytecznej akcji pokrzywdzono nieco poczciwe warszawskie kawiarnie na korzyść nietyle restauracji, ile zwykłych szynków. Ot, na ulicy, przy której mieszkam — a ulica to jedna z większych w stolicy — nie ma dziś dosłownie ani jednego lokalu, do którego można by zajść, posiedzieć kilka minut, pogwarzyć przy filiżance czarnej kawy, przejrzeć gazety. Natomiast dziwnym trafem ocalały wszystkie przedsiębiorstwa z wyszynkiem na miejscu, knajpy w których ludzie przepijają sobotnie zarobki, których stali bywalcy awanturują się późną nocą, wykłócając się przy akompaniamencie najbardziej ordynarnych wyzwisk.

Rozumiem potrzebę istnienia restauracji czy jadłodajni, w której taniej czy drożej można zjeść obiad czy kolację. Ale dziwi mnie tolerowanie instytucji dysponującej trzema czy czterema stolikami tudzież szynkwasem, na którym spoczywa nieco przyschłych wędlin, dwa pomidory i także ilość jajek na twardo, oraz bezmiar butelek z alkoholem. Na co są one i komu potrzebne? Sądzę, że Monopol Spirytusowy mógłby łatwo zrezygnować z rozpowszechniania swoich wyrobów przy pomocy tego rodzaju ponurych mordowni.

Walka z alkoholizmem, to sprawa dziś w Polsce naprawdę poważna. Jednym ze sposobów tej walki i to wcale skutecznym — okazać się może likwidacja szynków, których głównym zadaniem jest prowokowanie ludzi do pijaństwa.

Natomiast mała kawiarenka żadnej nikomu krzywdy na pewno nie przyniesie. Oczywiście nadmiar ich jest zbędny, choćby ze względu na niedostatek lokali czy nieprodukcyjne zatrudnianie ludzi. Ale naprawdę wydaje się, że jakąś rozsądną równowagę między tymi dwoma, tak odmiennymi, rodzajami lokali gastronomicznych, warto zachować.

Powodując się tymi argumentami, pokornie proszę o sprawiedliwość dla nieco pokrzywdzonych, warszawskich kawiarenek.

ALFA

Wymiana kulturalna z Czechosłowacją

W wyniku podpisanych układów kulturalnych polsko - czechosłowackich w najbliższym czasie nastąpi ożywiona wymiana artystów i przedstawicieli kultury obu narodów.

W końcu października przybędzie do Polski na szereg koncertów orkiestra symfoniczna Filharmonii Praskiej pod dyrekcją znakomitego dyrygenta Jana Kubelika. W tym samym czasie Państwowy Teatr Wojska Polskiego pod dyrekcją Leona Schillera wyjeżdża na trzytygodniowe tournee po Czechosłowacji, wystawiając „Krakowiaków i Górali", „Burzę" i „Kram z piosenkami".

Skrytobójczy mord 17-letniego terrorysty

26 ub. m. dokonano morderstwa na osobie znanego ze swych przekonań i działalności demokratycznej, profesora Liceum Pedagogicznego we Wrocławiu — Józefa Czechowskiego.

Mordercą t. p. prof. Czechowskiego okazał się uczeń IV kl. gimnazjum pedagogicznego, 17-letni Mieczysław Noworol, członek organizacji terrorystycznej, otrzymującej dyspozycję od ośrodków zagranicznych. Organizacja ta działała na terenie woj. wrocławskiego.

W toku dochodzenia ustalono, że w przeddzień zabójstwa 25 czerwca rb. o godz. 15.00 odbyło się w parku zebranie, na którym Noworol otrzymał rozkaz zamordowania profesora Czechowskiego. Nazajutrz o godz. 19 Noworol podszedł do wychodzącego ze szkoły prof. Czechowskiego i zaproponował mu obejrzenie dynamo, które znajduje się rzekomo w zburzonym domu, naprzeciw szkoły. Prof. Czechowski, nie podejrzewając podstępu, udał się z mordercą na wskazane miejsce, gdzie wystrzałem w tył głowy został śmiertelnie zraniony przez idącego za nim ucznia.

„Święto Odrodzenia" dniem wspomnień i radości

Dnia 9 bm. obradował Obywatelski Komitet Obchodu Trzechlecia ogłoszenia manifestu lipcowego przez Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego. Uroczystości związane ze Świętem Odrodzenia rozpoczną się w Warszawie dnia 21 bm. w godzinach wieczornych capstrzykiem orkiestr wojskowych, organizacji społecznych i związków zawodowych.

Tego samego dnia o godz. 21-ej odbędzie się uroczystość złożenia wieńca na Grobie Nieznanego Żołnierza oraz oddanie hołdu bohaterstwu żołnierzy polskich, poległych we wszystkich bojach zarówno w kraju jak i za granicą o wolność, niepodległość i demokrację Polski. Ponadto we wszystkich dzielnicach Warszawy odbędą się akademie połączone z bogatą częścią artystyczną.

Dnia 22 bm. o godz. 10 rano odbędzie się w Teatrze Polskim uroczysta akademia. W godzinach popołudniowych we wszystkich parkach i miejscach publicznych odbędą się zabawy ludowe i tańce.

Rada Związków Zawodowych urządza zawody sportowe jak: biegi, wyścigi kolarskie itp.

Wstęp na wszystkie imprezy bezpłatny.

Nie ma nagród za uskazanie ogniska stonki

Min. Rolnictwa i Reform Rolnych podaje do wiadomości, że nie wyznaczało żadnych nagród za wskazanie ogniska stonki ziemniaczanej. Podawane więc informacje prasowe na ten temat są błędne.

Ogłoszenie o przetargu

Państwowa Centrala Handlowa w Ciechanowie ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie w lokalu Powszechnego Domu Towarowego w Ciechanowie, następujących robót:

1. Remont centralnego ogrzewania
2. Roboty kanalizacyjne.

Bliższe informacje oraz podkładki otrzymać można w Agenturze P. C. H w Ciechanowie.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach bez znaku firmy z napisem: „Oferta na remont centralnego ogrzewania i robót kanalizacyjnych dla Powszechnego Domu Towarowego w Ciechanowie", należy składać do dnia 23 b. m. 1947 r. godz. 12-ta o której to godz. nastąpi otwarcie ofert. Do oferty należy dołączyć:

1. Pokwitowanie kasy oddziału P. C. H. na wpłacone wadium przetargowe w wysokości 5 proc. sumy oferowanej względnie dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

2. Odpis świadectwa przemysłowego upoważniającego do prowadzenia robót.

Agentura P. C. H. w Ciechanowie zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, bez względu na sumę przetargu oraz prawo uznania, że przetarg nie dał wyniku, jak również prawo zwiększenia lub zmniejszenia ilości wykonania robót. 9193

FIRMA STANDARD ELEKTRIC CO. pod Zarządem Państwowym z siedzibą w Warszawie przy ul. Rejtana 16 ogłasza

przetarg nieograniczony

na budowę budynku fabrycznego przy ul. Stępińskiej 26/28 oraz przybudówki mieszkalnej do lokalu biurowego także.

Podkładki ofertowe za zwrotem kosztów w kwocie 1.600.— zł. oraz szczegółowe informacje można otrzymać w biurze firmy przy ul. Rejtana 16.

Oferty podpisane przez oferenta z dołączonym kwitem na złożone w kasie firmy wadium w wys. 1 proc. oferowanej sumy należy składać w zalakowanych kopertach w terminie do dn. 23 lipca 1947 r. do godz. 11,30. Otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz. 12.00.

Firma zastrzega sobie dowolny wybór oferenta bez względu na wysokość oferowanej sumy kosztorysu, wyłączenie niektórych robót, dostarczenie materiałów, jak również unieważnienie przetargu bez podania przyczyn, oraz wypłacenia jakichkolwiek odszkodowań. 9182

FIRMA STANDARD ELEKTRIC CO. pod Zarządem Państwowym ogłasza

przetarg nieograniczony

na roboty instalacji światła, siły, sygnalizacji i telefonów w budynku przy ul. Stępińskiej 26/28 po dawnej fabryce Horkiewicza wraz z dobudowaną tylną częścią mieszkalną i III-cim piętrem części frontowej.

Bliższe informacje i kosztorysy można otrzymać za zwrotem kosztów w wys. zł. 850.— w siedzibie firmy przy ul. Rejtana 16.

Oferty podpisane przez oferenta z dołączonym kwitem na złożone w kasie firmy przy ul. Rejtana 16, wadium w wys. 1 proc. oferowanej sumy należy składać w zalakowanych kopertach w terminie do dnia 21 lipca 1947 r. do godz. 11,30. Otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz. 12.00.

Firma zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na wysokość oferowanej sumy kosztorysu, wyłączenie niektórych robót, dostarczenie materiałów jak również unieważnienie przetargu bez podania przyczyn oraz wypłacenia jakichkolwiek odszkodowań. 9181

Ogłoszenie o przetargu

Centralny Zarząd Państwowych Zakładów Graficznych z siedzibą w Warszawie, ul. Słupecka 2a ogłasza przetarg nieograniczony na sprzedaż niżej wymienionych wozów osobowych.

1) Fiat typ 1.500 6 cylindrowy
2) Opel - Olympia dolno zaworowy 4 „
3) Ford Eifel 4 „
4) 17 szt. beczek żelaznych po benzynie różnej pojemności
5) 120 par butów drewnianych (kamaze).

Oferty należy składać do godz. 11-ej dnia 26 lipca 1947 r. w Wydziale Ogólnym C. Z. P. Z. G.

Wyżej wymienione obiekty można obejrzeć na miejscu w czasie od godziny 10 — 12-ej.

Otwarcie ofert odbędzie się dnia 28 lipca 1947 r. godz. 10. C. Z. P. Z. G. zastrzega sobie unieważnienie przetargu, bez podania przyczyn, oraz prawo wyboru oferenta bez względu na cenę. 9180

Wzmianka o przetargu

Urząd Wojewódzki Szczeciński — Wydział Komunikacyjny zawiadamia, że ogłosił przetarg nieograniczony na odbudowę mostu betonowego łukowego 2×10 m sw. na rzece Rega w Płotach pow. Łobez.

Pełne ogłoszenie o przetargu umieszczone jest w Monitorze Polskim.

Przetarg odbędzie się dnia 17 lipca 1947 r. o godz. 10-tej w Wydziale Komunikacyjnym w Szczecinie, Wały Chrobrego 4. 9138

Najżyźniejsza ziemia

Odwadnianie Żuław zakończy się w 1949 r.

30.000 ha otrzymamy w roku bież.

Najbardziej cenne i najżyźniejsze ziemie Wybrzeża polskiego, to Żuławy. Jest to teren pięciu powiatów: gdańskiego, elbląskiego, malborskiego, sztumskiego i kwidzyńskiego.

Na terenie Żuław Gdańskich i Wielkich jest w chwili obecnej odwodnionych, lub w trakcie odwadniania 80 proc. powierzchni. Za pośrednictwem Min. Komunikacji otrzymano ze Szwecji brakujące łożyska do stacji pomp w Chłodniewie, co pozwoliło na uruchomienie drugiego zespołu pompowni. Przyśpieszyło to proces odwadniania dwudziestu kilku hektarów z 1 na 2 cm. wody na dobę.

Na Żuławach Elbląskich czynnych jest 55 pompowni. Renowacja kanałów i rowów wykonywana jest na terenie 15.000 ha. Do końca r. b. zostanie całkowicie osuszone i oddane do użytku 30.000 ha. Obecnie pod uprawą osadników znajduje się zaledwie 6.000 ha.

Największą przeszkodą w odbudowie nieczynnych jeszcze pompowni i koniecznych instalacji, jest brak oleju transformatorowego, którego ilość, wymagana do pokrycia istniejących potrzeb, wynosi 10 ton.

Ostatnio z polecenia ministra rolnictwa i reform rolnych został powołany przy wojewodzie gdańskim pełnomocnik do spraw zagospodarowania Żuław. Oblicza się, że akcja odwadniania trwać będzie do końca r. b., natomiast prace nad oczyszczeniem kanałów odwadniających ukończone zostaną w roku 1949.

Czołowym zadaniem pełnomocnika jest zasiedlenie i zagospodarowanie nowych terenów. Zagadnienie to opracowywane będzie centralnie, w zagospodarowaniu Żuław zainteresowane są bowiem różne ministerstwa.

Wieści z kraju

Na podstawie poprawek do planu inwestycyjnego, uchwalonego przez Sejm, Łódź uzyskała średnioterminową pożyczkę od Polskiego Banku Komunalnego w wys. 80 mil. zł. oraz dalsze kredyty w wys. 39 mil. zł.

Pozwoli to Łodzi na przeprowadzenie robót wodociągowych i uzyskanie w ten sposób czystej wody dla miasta. Brak tej wody odczuwa Łódź w dotkliwy sposób, odbija się on na zdrowotności mieszkańców, poziomie higieny, wreszcie na pracy licznych zakładów przemysłowych

✶

Małe miasteczko podkarpackie, Krosno, obchodzić będzie 600-lecie swego istnienia. Obok Krakowa, Sandomierza, Gniezna jest to najstarsze miasto w Polsce.

✶

W gromadach Lubiewo i Kluszowo gminy Bysław w pow. tucholskim stwierdzono na polach obecność stonki ziemniaczanej. Władze powiatowe wydały natychmiast odpowiednie zarządzenia, celem zapobieżenia dalszemu rozszerzaniu się stonki.

✶

W związku z ogłoszoną w prasie informacją o przeprowadzaniu weryfikacji wśród Polaków Autochtonów przebywających w Danii, Zarząd Główny Polskiego Związku Zachodniego wyjaśnia, że weryfikacji tej nie przeprowadza delegat P.Z.Z., jak mylnie podano; w istocie weryfikację przeprowadzają powołani do tego przedstawiciele władz państwowych.

✶

Z powodu trudności technicznych, wyjazd dzieci polskich na kolonie wypoczynkowe do Belgii został definitywnie odwołany.

✶

Górnicy kopalń i zakładów podległych Zjedn. Kopalń Rudy Żelaznej przekazali na rzecz powodzian całkowity zarobek dzienny w kwocie 536.288 zł.

✶

W dniu 2 bm. odbyła się u Wiceministra Sprawiedliwości ob. Chajna konferencja Prezydium Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Handlowych i Biurowych R. P. z delegacją pracowników notariatu w sprawie uregulowania stosunku prawnego pracowników notariatu.

Postulaty, zawarte w złożonym memoriale, dotyczyły głównie przyznania praw notariuszów — długoletnim pracownikom.

Ob. Wiceminister ustosunkował się przychylnie do przedstawionej Mu sprawy, obiecując, że do dyskusji na temat rewizji prawa o notariacie i na tle spraw objętych memoriałem zaproszeni będą przedstawiciele pracowników notariatu.

KCZZ zrzesza 2.395.510 członków

Liczba członków ruchu zawodowego, zrzeszonych w Komisji Centralnej Związków Zawodowych w Polsce, wynosi według ostatnich danych 2.395.510 osób.

W liczbie tej 382.107 stanowią kobiety, a 118.660 — młodociani.

Nowe władze

Zw. Zaw. Filmowców

Walny Zjazd Pracowników Związku Zawodowego Filmu Polskiego, obradujący w Łodzi w dniach 4 i 5 lipca rb., wybrał Zarząd Główny w tow. następującym składzie: **przewodniczący — tow. Rubiński (PPR), wiceprzewodniczący — tow. Świderski (PPS), sekretarz generalny — tow. Pietrzak (PPS), członkowie zarządu — tow. tow. Wojciechowski (PPR), Benedyczak (PPS) i Kalowski (PPR).**

3 mil. złotych grzywny

za spekulację i łańcuszkowy handel

wymierzyła Komisja Specjalna

W ramach działalności Orzekającej Komisji Specjalnej rozpatrzono szereg spraw w zakresie zwalczania drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym.

Na wniosek terenowych Delegatur za uprawianie spekulacji skazano Bożynę Władysława w Legionowie na karę 200.000 zł, Bartosiak Mariannę z Warszawy na 100.000 zł, Ciosińską Mariannę z Olsztyna na 30.000 zł grzywny.

Za spekulację i ukrywanie artykułów pierwszej potrzeby umieszczono w obozie pracy 26 osób.

Również do obozu pracy skierowano szereg szkodników gospodarczych i złodziei grosza publicznego (11 osób), w tym Pubanca Gwidowa, pocztowca ze Szczecina za przywłaszczenie przesyłki, Olejniczaka Edwarda, podleśniczego ze Szczecina za tolerowanie kradzieży drzewa, Wawrzyniaka Leona, adm. maj. Zakładów Miejskich z Perzyc za samowolne dysponowanie inwentarzem żywym i przywłaszczenie kilku kwot, uzyskanych ze sprzedaży tegoż inwentarza.

Za prowadzenie potajemnej garbarni i nielegalny handel skórami osadzono w obozie pracy 3 osoby. Za szaber i dewastacyjną gospodarkę na przydzielonym majątku rolnym powędrował do obozu Niemczyk Mieczysław z Rakownicy.

Obok kar, wymierzonych przez Komplet Orzekający Komisji Specjalnej, posypały się w ubiegłym tygodniu wysokie grzywny na nieuczciwych kupców spekulantów, nałożone przez terenowe Delegatury Komisji Specjalnej. Grzywny sięgają w niektórych wypadkach 300.000 zł.

Najwyższą karą pieniężną ukarany został w Poznaniu właściciel poznańskiej firmy papierniczej, Władysław Goździejewski, za spekulację i uprawianie handlu łańcuszkowego papierem piśmiennym. Wymierzono mu grzywnę w wysokości 3.000.000 zł.

280 mil. dla osadników Ziem Zachodnich

i 120 mil. na akcję siewną

przeznaczył Bank Rolny

Państwowy Bank Rolny w ramach ogólnego planu inwestycyjnego Ministerstwa Ziem Odzyskanych uruchomił dalsze kredyty w sumie 280 mil. zł. na pomoc dla gospodarstw osadniczych i powstałych z parcelacji na Ziemiach Zachodnich.

Kredyty te udzielane będą na inwentarz żywy, na zakup inwentarza martwego oraz na inne potrzeby, jak wyposażenie terenów objętych specjalną akcją zagospodarowania (np. Żuławy Szczecińskie).

Pożyczek udzielają oddziały PBR bezpośrednio lub za pośrednictwem innych instytucji kredytowych, na podstawie skryptów dłużnych z poręką przynajmniej jednej majątkowo odpowiedzialnej osoby. Oprocentowanie kredytu wynosi 2% ponad stopę dyskontową Narodowego Banku Polskiego t. zn. 6½%. Kredyt płatny jest w ciągu trzech lat w ratach półrocznych lub rocznych.

W związku ze zbliżającą się akcją siewną, PBR uruchomił kredyt inwestycyjny w sumie 100 mil. zł. na orkę traktorową. Kredyt ten przyznany został osadnikom zakwalifikowanym przez Państwowe Komisje Siewne. Oprocentowanie dla rolnika wynosić będzie 6% w stosunku rocznym, licząc od dnia złożenia skryptu do dnia 31 grudnia 1947 roku.

W Szczecinie

brak ludzi do pracy

Urząd zatrudnienia w Szczecinie ogłosił w czerwcu br. 2.366 wakujących posad. Poszukujących pracy w tym czasie było 2.197 osób. Wakują posady dla: ślusarzy, spawaczy, tokarzy, stolarzy i cieśli. W związku ze stałym wzrostem przeładunków w porcie jest również zapotrzebowanie na robotników portowych. Znaczna liczba wolnych posad wakuje również dla inżynierów, techników i wykwalifikowanych buchalterów, jest również zapotrzebowanie na robotników kolejowych oraz robotników do odbudowującej się fabryki sztucznego jedwabiu w Żydowinie.

NOWINY LITERACKIE

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

Bilans na d. 31.XII 1946 r.

STAN CZYNNY

	Interes stary	Interes okupac.	Interes polski
DZIAŁ HANDLOWY			
1. Kasa i sumy do dyspozycji	—	—	1.957.269.993.05
2. Bilety skarbowe i bony inwestycyjne	24.775.—	12.985.000.—	—
3. Waluty zagraniczne	—	200.—	—
4. Papiery wartościowe	67.763.310.02	26.280.40	313.306.500.—
5. Papiery procentowe własnej emisji	44.909.979.80	—	—
6. Udziały i akcje	35.428.131.25	5.050.000.—	200.000.—
7. Skup kuponów i wylos. papierów wartość.	527.670.02	—	—
8. Weksle zdyskontowane	167.006.006.80	46.172.385.—	6.742.999.955.84
9. Weksle protestowane	1.510.638.58	7.135.—	5.923.945.65
10. Pożyczki terminowe	52.752.180.40	2.057.103.35	166.914.198.19
11. Należności z układów konwersyjnych	26.924.214.62	—	—
12. Rachunki bieżące	172.204.451.53	121.771.901.71	4.333.733.446.68
13. Banki krajowe	29.842.206.02	92.094.214.05	59.345.402.67
14. Banki zagraniczne	10.505.783.56	1.601.584.10	40.961.955.53
15. Pożyczki z lokat celowych	36.040.943.49	—	15.322.948.80
16. Pożyczki długoterm. na podkł. przyszł. em.	64.748.493.69	—	—
17. Pożyczki gotówkowo-amortyzacyjne	69.404.918.19	17.865.778.89	627.332.635.—
18. Pożyczki średnioterminowe	—	—	18.637.260.986.28
19. Nieruchomości	36.696.537.06	—	180.940.024.31
20. Ruchomości	670.513.31	—	19.572.289.83
21. Rachunki Oddziałów	216.422.207.57	53.871.845.33	—
22. Sumy przechodnie	38.294.617.48	412.598.20	203.240.682.38
23. Rachunek różnic bilansowych	13.863.067.54	—	—
24. Rachunki wynikowe za rok 1940	99.594.67	—	—
„ „ „ „ 1941	249.865.43	—	—
„ „ „ „ 1942	269.474.23	—	—
„ „ „ „ 1943	1.349.114.64	—	—
„ „ „ „ 1944	2.928.003.21	—	—
25. Rk rozliczeniowy z interesem polskim	3.876.366.42	8.559.444.84	—
26. „ „ „ „ okupacyjnym	11.623.726.76	—	—
27. „ „ „ „ starym	—	—	785.789.39
starym cto sep.	—	—	6.292.214.—
DZIAŁ EMISYJNY			
28. Poż. długoterm. w emisjach b. Banku Krajow.	22.421.491.39	—	—
29. Poż. długoterm. w emisjach własnych	870.645.116.24	—	—
30. Zal. na pap. wart. wł. em. przezn. do umorzenia	47.861.100.—	—	—
31. Zaległe raty z poż. emisyjnych	262.106.583.30	—	—
32. Kup. od wylosow. listów zast. i obligac.	261.257.81	—	—
33. Różne rachunki emisyjne	25.420.920.52	—	—
34. Rk. rozliczeniowy z interesem polskim	234.011.84	—	—
35. „ „ „ „ okupacyjnym	2.313.569.05	—	—
DZIAŁ OPERACJI ZE SKARBEM PAŃSTWA			
36. Pożyczki z Państw. Funduszu Budowlanego	184.759.696.49	14.334.490.97	—
37. Pożyczki budowlane z lokat. Min. Skarbu	—	—	180.234.223.—
38. Pożyczki obrotowe z FIOPZO	—	—	2.001.292.140.—
39. Kredyty sanacyjne dla banków	25.084.193.53	—	—
40. Różne kredyty	146.800.428.20	42.950.15	—
41. Rki specjalne debetowe	126.570.810.24	—	1.172.765.115.28
42. Rk. rozliczeniowy z interesem polskim	2.189.931.32	565.700.91	—
Suma bilansowa:	2.822.605.901.22	377.418.612.90	36.665.694.445.88
43. Inkaso	29.625.104.85	51.132.973.76	810.859.870.47
44. Dłużnicy za gwarancje	27.777.616.77	1.123.803.54	336.861.395.48
45. Dłużnicy za akceptacje	1.716.761.48	—	—
Razem:	2.881.725.384.32	429.675.390.20	37.813.415.711.83

STAN BIERNY

	Interes stary	Interes okupac.	Interes polski
DZIAŁ HANDLOWY			
1. Kapitał zakładowy	150.000.000.—	—	—
2. Fundusz rezerwowy	20.937.335.95	7.606.512.37	—
3. Wkłady	112.690.264.28	103.167.439.02	3.893.287.998.60
4. Asygnaty kasowe B. G. K.	—	340.000.—	—
5. Rachunki bieżące	206.102.461.44	120.627.860.70	5.876.688.348.03
6. Różne natychmiast płatne zobowiązania	11.242.996.41	2.736.731.45	132.987.141.93
7. Lokaty celowe	36.183.084.16	—	—
8. Redyskonto weksli	106.535.851.25	—	4.351.071.416.47
9. Redyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego	14.468.842.—	—	—
10. Otwarty kredyt w Narodowym Banku Polskim	—	—	18.198.615.920.19
11. Banki krajowe	56.302.850.42	8.708.113.57	467.868.660.13
12. Banki zagraniczne	19.366.996.12	69.884.78	8.153.023.59
13. Rachunki Oddziałów	197.712.987.55	55.613.405.55	—
14. Sumy przechodnie	62.129.159.41	23.323.610.28	203.280.573.20
15 Fundusz amortyzacji nieruchomości	—	—	1.904.003.72
16. Rachunek różnic bilansowych	87.142.74	—	—
17. R-ki wynikowe na rok 1939	1.286.887.52	—	—
„ „ „ „ 1944	—	2.026.108.73	—
„ „ „ „ 1945	29.945.08	75.960.72	—
„ „ „ „ 1946	1.249.801.71	814.230.06	65.143.758.76
18. Rk. Rozliczeniowy z interesem polskim	1.397.273.84	—	—
19. „ „ z int. pol. cto sep. ex re oper. zagraniczn.	6.292.214.—	—	—
20. „ „ z interesem starym	—	13.937.295.81	5.677.641.78
20. „ „ z interesem okupacyjnym	—	—	9.125.145.75
DZIAŁ EMISYJNY			
21. Specjalna rezerwa dla papierów własnej emisji	32.031.509.10	—	—
22. Listy zast. i oblig. b. B-ku Krajowego w obiegu	22.421.491.39	—	—
23. Listy zast. i oblig. własnej emisji w obiegu	871.346.539.46	—	—
24. Niezamortyz. w terminie papiery wł. emisji	34.373.064.28	—	—
25. Wylosowane listy zast. i oblig. w obiegu	915.014.44	—	—
26. Kupony zapadłe w obiegu	362.331.998.65	—	—
27. Raty przedterminowe	350.500.45	—	—
28. Wpływy na raty bieżące z poż. emis.	611.625.07	—	—
29. Różne rachunki emisyjne	61.391.162.63	—	—
DZIAŁ OPERACJI ZE SKARBEM PAŃSTWA			
30. Lokaty Skarbu Państwa	315.061.906.28	38.371.459.86	—
31. Lokata Min. Skarbu — fundusze budowlane	—	—	202.916.546.22
32. Lokata Min. Przemysłu FIOPZO	—	—	2.001.292.140.—
33. R-ki specjalne kredytowe	117.743.792.24	—	1.182.682.127.51
34. Rk. rozliczeniowy z interesem polskim	11.183.35	—	—
Suma bilansowa:	2.822.605.901.22	377.418.612.90	36.665.694.445.88
35. Różni za inkaso	29.625.104.85	51.132.973.76	810.859.870.47
36. Udzielone gwarancje	27.777.616.77	1.123.803.54	336.861.395.48
37. Wierzyciele za akceptacje	1.716.761.48	—	—
Razem:	2.881.725.384.32	429.675.390.20	37.813.415.711.83

DYREKCJA BANKU

PREZES BANKU
(—) *Edward Lipiński*

(—) *Dr Kazimierz Matuszewski*
(—) *Zdzisław Czechowski* (—) *Klemens Remer*

NACZELNY KSIĘGOWY
(—) *Henryk Pilch*

W PARTII PPS

Uwaga, b. żołnierze PPS-owcy

TOWARZYSZE, BYLI ŻOŁNIERZE (WOJSK LĄDOWYCH, POWIETRZNYCH, MORSKICH, RUCHU PODZIEMNEGO).

W związku ze statystyka dotyczącą udziału pepesowców w wojnie 1939 — 1945 POZA GRANICAMI POLSKI NA ZACHODZIE I NA WSCHODZIE referat wojskowy CKW. PPS. (Warszawa, Daszyńskiego 18) prosi o nadesłanie następujących informacji:

1. Nazwisko i imię, rok urodzenia.
2. W jakiej bitwie lub jakiej akcji brał udział, w jakim stopniu, na jakiej funkcji i w jakiej jednostce.
3. Obecny adres.

Stołeczna Sekcja Nauczycieli PPS

Stołeczna Sekcja Nauczycieli PPS podaje do wiadomości wszystkim tow. nauczycielom, że w dniach 3—30 sierpnia r. b. odbywać się będzie kurs w Ośrodku Szkoleniowym w Otwocku.

Przesłuchanie powyższego kursu obowiązuje wszystkich towarzyszy, którzy są tymczasowymi członkami Partii. — Zgłoszenia przyjmuje od 20 lipca rb. tow. J. Michniewicz — Z. N. P., ul. Smulikowskiego 8, w godz. od 10 do 15-tej.

Egzekutywa WK PPS

W piątek dnia 11 bm. o godz. 16-ej w lokalu własnym, przy ul. Lwowskiej nr. 5 — odbędzie się egzekutywa Warszawskiego Wojewódzkiego Komitetu PPS.

Rejestracja PPS-owców Dzielnicy Praga Centralna

Dzielnica PPS Praga Centralna im. Stefana Okrzei, wzywa wszystkich swoich członków, posiadających stałe legitymacje partyjne do rejestracji w lokalu Dzielnicy, przy ul. Szwedzkiej 2/4 w godzinach od 17 do 19-ej według następującej kolejności: towarzysze, których nazwiska zaczynają się od litery:

A, B — dnia 11 bm., C D — 12 bm., E, F, G — 14 bm., H, I, J — 15 bm., K — 16 bm., L Ł — 18 bm., M, N — 19 bm., O, P — 21 bm., R — 23 bm., S — 24 bm., T, U — 26 bm., V W — 28 bm., Z — 29 bm.

—o—

Zebrania Dzielnic i Kół

WALNE ZEBRANIE DZIELNICY MOKOTÓW

Dnia 13 lipca r. b. (niedziela) o godzinie 10 rano w sali konferencyjnej „Społem" ul. Grażyny Nr. 13 odbędzie się walne zebranie członków Komitetu Dzielnicy PPS Mokotów z następującym porządkiem dziennym: 1. Zagajenie, 2. Odczytanie protokółu z poprzedniego walnego zebrania, 3. Referat polityczny, 4. Sprawozdanie z działalności Komitetu Dzielnicowego, 5. Dyskusja, 6. Wybory do: a) Komitetu Dzielnicowego, b) Komisji Rewizyjnej, c) Delegatów na konferencję Warszawską, 7. Wolne wnioski.

UWAGA PREZYDIA KÓŁ SPÓŁDZIELCY DZIELNICY PPS WOLA

Zawiadamiamy, że na dzień 11.7. br. Komitet Dzielnicy PPS Wola, zwołuje w Dzielnicy przy ul. Ogrodowej 39/41 na godz. 17 ((punktualnie) zebranie Prezydiów Kół Fabrycznych PPS z następującym porządkiem dziennym:
1. Zagajenie i wybór Prezydium zebrania, 2. Sprawy organizacyjne, 3. Sprawy spółdzielcze (referat), 4. Wolne wnioski.
Podkreślamy, że ze względu na ważność spraw zachodzi konieczność wydelegowania przedstawiciela Prezydium Waszego Koła jak również przedstawiciela prowadzącego na Waszym terenie sprawy spółdzielcze.

DZIELNICA OCHOTA

Dnia 11 lipca r. b. (piątek), o godz. 18-ej odbędzie się w lokalu przy ul. Niemcewicza 9, zebranie członków i sympatyków PPS. Referat na temat „zagadnienia międzynarodowej polityki zagranicznej" wygłosi tow. Rowiński.

UWAGA DZIELNICA NOWE BRÓDNO

W dniu 11.7.47 r. (piątek) odbędzie się zebranie organizacyjne z porządkiem dziennym następującym: 1. sprawozdania a) sekretariatu b) finansowe c) Komisji Rewizyjnej, 2. dyskusja nad sprawozdaniami, 3. referat polityczny I Sekretarza SK PPS tow. Jagiełło Władysława, 4. Wybór Komisji Rewizyjnej, 5. Wolne wnioski.
Ze względu na ważność spraw wszyscy członkowie obowiązani są przybyć na zebranie.

DZIELNICA ŻOLIBORZ

Dnia 11 lipca r. b. (piątek), o godz. 18-ej, odbędzie się zebranie członków i sympatyków PPS. Referat p. t. „Plan Marshalla a Polska", wygłosi tow. prof. Sarłomaziński.

DZIELNICA RAKOWIEC

Dnia 11 lipca r. b. (piątek), o godz. 18-ej, przy ul. Pruszkowskiej 6, odbędzie się zebranie członków i sympatyków PPS. Referat na temat gospodarczy wygłosi tow. Irgasiński.

PODDZIELNICA KOŁO

Dnia 11 lipca r. b. (piątek), o godz. 18-ej, przy ul. Obozowej 80, odbędzie się zebranie członków PPS. Referat gospodarczy wygłosi tow. Przedpełski.

KOŁO PPS ZATRUDNIONYCH PRZY ROZBIÓRCE DWORCA GŁÓWNEGO

Dnia 12 lipca r. b. (sobota), o godz. 13 m. 30, odbędzie się zebranie członków i sympatyków PPS. Referat polityczny wygłosi tow. Kaduszkiewicz.

Z życia terenu

ZEBRANIE INFORMACYJNE OM. TUR W PAŃSTW. INSTYTUCIE NAUKOWYM GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO W PUŁAWACH

Dnia 3-go lipca b. r. odbyło się w sali gmachu P. I. N. G. W. w Puławach liczne zebranie, zorganizowane przez miejscowe Koło PPS Instytut — Puławy, celem zapoznania sfer naukowych oraz ogółu pracowników Instytutu z ideologią, zadaniami i działalnością O. M. TUR-u i PPS.

Obecni byli niemal wszyscy przedstawiciele wiedzy badawczej, pracujący w Instytucie, oraz liczne rzesze funkcjonariuszy administracyjnych, technicznych i robotniczych. Obecny był również przewodniczący powiatowej placówki PPS w Puławach, tow. Mikołajczyk. Przewodniczył zast. kierownika Działu Gleb Mineralnych Instytutu, Dr. Michał Strzemski, PPS.

Przewodniczący zagaił zebranie, powołując do prezydium tow. Mikołajczyka oraz dra Ryszarda Kwiecińskiego, reprezentującego dyrekcję Instytutu w zastępstwie nieobecnego dyr. prof. Kaznowskiego. Następnie udzielił głosu przybyłej z Warszawy przedstawicielce Zarządu O. M. TUR-u tow. Krysance.

Tow. Krysanka w krótkim przemówieniu omówiła najpierw dzieje polskiego socjalizmu, ze szczególnym uwzględnieniem historii rozwoju PPS i na tym tle następnie historią powstania, różnych przejść i obecnego wreszcie rozwoju młodzieżowej organizacji socjalistycznej O. M. TUR. Wyliczyła kolejno w zwięzłych słowach wszelakie zakresy pracy i starań, które leżą w programie O. M. TUR-u, z naczelną ideą aby wychować coraz nowsze młode pokolenia dzielnych obywateli-socjalistów i patriotów. Podkreśliła identyczność ostatecznych celów O. M. TUR-u z celami całej polskiej partii socjalistycznej, kulminujących w wywalczeniu dla całego społeczeństwa i dla jednostki wolności, sprawiedliwości i jak najkorzystniejszych warunków bytu i pracy. Na zakończenie podała prelegentka, że ilość młodych członków O. M. TUR-u dosięgła obecnie już 200.000, a choć cyfra ta w danych warunkach powojennych jest już sama przez się imponująca, to jednak O. M. TUR dążyć będzie wszelkimi siłami do pozyskania dalszych tysięcy członków.

Przewodniczący otworzył następnie dyskusję, która przejawiła się w całym szeregu zapytań, skierowanych do prelegentki. W odpowiedziach prelegentka wyjaśniła w sposób wyczerpujący zapytania interpelantów.

Dając wyraz miłej i przekonywującej atmosferze zebrania, jeden z obecnych najpoważniejszych współpracowników naukowych Instytutu oświadczył, że choć zapisać się do O. M. TUR-u w swym wieku już nie może, jednak zgłasza gotowość udzielenia tej organizacji wszelkiego ze swej strony poparcia.

KOŁO PPS PAROWOZOWNIA GŁÓWNA WARSZAWA — WSCHODNIA

W dniu 7 lipca 1947 r. odbyło się Walne Zebranie Koła PPS Parowozowni Głównej Warszawa Wschodnia w lokalu tejże parowozowni.

Zebranie zagaił dotychczasowy przewodniczący koła tow. Lewiński Ignacy, po czym przewodniczącym zebrania został wybrany jednogłośnie tow. Witkowski Bolesław.

Referat polityczno - organizacyny wygłosił Przewodniczący Komitetu Kolejarzy PPS Warszawa — Wschód tow. Szymański Wacław. W krótkim ale zwięzłym dobrze ujętym referacie, mówca omówił dotychczasowe wyniki pracy Polskiej Partii Socjalistycznej oraz nakreślił zadania na najbliższą przyszłość, wzywając kolejarzy PPS-owców do usilnej pracy i wprowadzania w życie haseł socjalistycznych oraz większego zwarcia organizacyjnego i wzmocnienia dyscypliny partyjnej.

Po sprawozdaniu ustępującego zarządu i ożywionej dyskusji, wybrano nowy Zarząd Koła, do którego weszli tow. tow.: Witkowski Bolesław — przewodniczący, Lewiński Ignacy — wiceprzewodniczący, Wiśniewski Władysław — sekretarz, Chmielnik Wacław — skarbnik, Jałocha Jan i Maciąg Czesława — członkowie.

Zebranie zakończono odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru".

ZNMS

DYŻURY SEKRETARIATU ZNMS W OKRESIE FERII

Wobec zakończenia działalności środowiska ZNMS w związku z ferlami akademickimi, sekretariat środowiska czynny będzie przez miesiące letnie tylko we wtorki i piątki od godz. 10 do 15.

Informacje o wyższych uczelniach udzielane będą tylko w dniach urzędowania od godz. 12 do 13.

PREZYDIUM ZARZĄDU

Zarząd Środowiska Warszawskiego ZNMS zawiadamia, że dnia 11 lipca (piątek) godz. 11-ta odbędzie się zebranie Prezydium Zarządu w lokalu Mokotowska 24 (III-cie piętro).

Wspaniałe wizje BOS-u nie mogą utrudniać realnej odbudowy

Więcej konsekwencji w decyzjach budowlanych

W Prezydium Rady Ministrów, odbędzie się dziś, pod przewodnictwem tow. min. Rusinka posiedzenie Komisji z udziałem przedstawicieli zainteresowanych ministerstw, BOS-u i Zarządu Miejskiego m. stoł. Warszawy. Na konferencji rozpatrzone zostaną zagadnienia związane z polityką budowlaną stolicy i wynikającą z niej sytuacią mjeszkaniową.

— W związku z przewidzianą konrencją, zwróciliśmy się o bliższe informacje do radcy prawnego Nadzwyczajnej Komisji Mieszkaniowej tow. dr. Grossa.

— W ostatnich czasach — mówi tow. Gross — zdarzają się coraz częściej wypadki, że instytucje państwowe i społeczne dysponujące funduszami potrzebnymi do przeprowadzenia remontów nieruchomości w Warszawie nie są w stanie uzyskać przydziałów odpowiednich obiektów z powodu pozornego braku domów nadających się do tych celów. Z drugiej jednak strony, wiele instytucyj posiada przydziały odpowiednich obiektów, a nie może przystąpić do remontu ze względu na brak odpowiednich funduszów. Domy takie niszczeją, koszty remontu niepomiernie wzrastają, a instytucje, ani nie rozpoczynają prac z powodu braku odpowiednich środków, ani nie chcą dobrowolnie zrezygnować z uzyskanych uprawnień na rzecz innych instytucji, mających warunki pozwalające na przeprowadzenie prac.

Konferencja zwołana na dzień dzisiejszy, wyjaśnia dalej tow. dr. Gross ma na celu ostateczne uregulowanie spraw na tym odcinku. Domy mogą być przydzielane tylko instytucjom, które przystąpią natychmiast do pracy.

— Dalszym tematem konferencji jest omówienie i możliwe usprawnienie polityki budowlanej BOS-u, która utrudnia odbudowę Warszawy — informuje nasz rozmówca. Zdarza się, że BOS odmawia zezwolenia na odbudowę stosunkowo nawet mało zniszczonych obiektów, podając za przyczynę, że w miejscu tym przewidziane jest w przyszłości powstanie zieleńca, parku, czy jakiegoś gmachu.

— Ostatnio zdarzył się dziwny wypadek. Dyrekcja Planowania Przestrzennego BOS-u odmówiła zezwolenia „Polskiemu Radiu" na remont budynku przy ul. Mokotowskiej 34, uzasadniając swoją decyzję twierdzeniem, że teren posesji przewidziany jest pod siedzibę zagranicznej placówki dyplomatycznej. Zdawać by się mogło, że wobec takiej decyzji (która równocześnie przewiduje, że dom ten zostanie rozebrany) żadna wogóle instytucja nie może się ubiegać o remont obiektu. Tymczasem w kilka dni później ten sam BOS nie przeszkadza innej instytucji nie mającej nic wspólnego z jakąkolwiek placówką dyplomatyczną w odbudowie tego samego gmachu.

— Uważamy, że w ten sposób pojęta polityka budowlana jest niezgodna z celami dla jakich powołany został BOS, kończy nasz rozmówca. (wk)

Telefony prywatne w Warszawie od sierpnia br.

Jak wiadomo, „ciasnota telefoniczna" na Pradze została już rozładowana przez uruchomienie tam nowej centrali, do której przyłączać się mogą abonenci prywatni.

W Warszawie sytuacja telefoniczna „rozładuje się" już w pierwszych dniach sierpnia, po uruchomieniu centrali telefonicznej na ul. Szustra.

Po uruchomieniu tej centrali do warszawskiej sieci telefonicznej przyłączać się będą mogli abonenci prywatni. Spośród sklepów i aptek pierwszeństwo będą miały te zakłady, które zobowiążą się do udzielania za opłatą aparatu telef. publiczności. Będą oni musieli wywiesić w widocznym miejscu tabliczkę: „Telefon czynny". (anp).

PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE
POSZUKUJE RUTYNOWANYCH KASJERÓW
Oferty wraz z życiorysem, odpisami świadectw i referencjami, reflektanci prześlą w terminie do dnia 20 lipca b. r. na adres „Skrytka pocztowa Nr. 162 — Urząd Pocztowy Warszawa I".

Notatnik stolicy

GROCHÓW I SASKA KĘPA W AKCJI ODBUDOWY STOLICY

W związku z rozpoczęciem się drugiego roku zbiórki na Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy, odbyło się ostatnio na Grochowie, w lokalu Szkoły Powszechnej Nr. 54, sprawozdawczo - organizacyjne zebranie Dzielnicowego Obywatelskiego Komitetu Odbudowy Warszawy — Dzielnicy Praga — Południe.

Po wysłuchaniu sprawozdania z działalności Komitetu za czas ubiegły i ożywionej dyskusji, wybrano nowy Zarząd Komitetu.

WYŻSZY KURS NAUCZYCIELSKI

Kuratorium Okręgu Szkolnego w r. szk. 1947/48 organizuje w Warszawie dla czynnych kwalifikowanych nauczycieli z m. Warszawy i powiatów pobliskich, popołudniowy Wyższy Kurs Nauczycielski w grupach:
1) język polski z językiem obcym — angielskim lub rosyjskim,
2) matematyka z fizyką,
3) wychowanie fizyczne z przyrodą lub geografią,
4) śpiew z językiem polskim lub historią.

Podania należy wnosić drogą służbową do Kuratorium do 10 sierpnia. Czas trwania nauki — 20 miesięcy. Słuchacze W. K. N korzystają ze specjalnych udogodnień. Wykłady rozpoczynają się w dniu 6 września 1947 r.

Bliższych informacji udziela Kuratorium Okręgu Szkolnego Warszawskiego, Wydział Kształcenia Nauczycieli, Marszałkowska 6.

EKSHUMACJA W MIES. LIPCU

Wydział Sanitarny Resortu Zdrowia i Opieki Społecznej polecił Miejskiemu Zakładowi Pogrzebowemu przeprowadzenie ekshumacji pozostałych dotychczas pojedyńczych mogił z terenu miasta st. Warszawy.

Miejski Zakład Pogrzebowy zwraca się z prośbą do P. T. publiczności o podanie miejsc spoczynku ofiar Powstania do filii Nr. 1 Miejskiego Zakładu Pogrzebowego, ul. Rakowiecka róg Sandomierskiej. Jednocześnie zawiadamia się, że w najbliższych dniach rozpoczną się prace ekshumacyjne z terenu: Służewca (Klasztor).

Uwaga, szkarlatyna!

Pierwszy tydzień bieżącego miesiąca przyniósł znaczne zwiększenie ilości zachorowań na szkarlatynę.

W maju ogólną ilość wypadków obliczano na 72. W czerwcu liczba ta się podwoiła. W pierwszym tygodniu lipca nadesłano już około 40 meldunków!

Przebieg choroby w tym roku jest na szczęście wyjątkowo lekki. Nie mniej jednak nie należy jej lekceważyć. Każdy wypadek winien być natychmiast zgłoszony, co zapobiegnie dalszemu rozszerzaniu się niebezpieczeństwa, zagrażającego szczególnie dzieciom do lat 10-ciu. *(wk)*

Trzy tygodnie przed terminem wykończony będzie most kolejowy

Święto Odrodzenia dniem otwarcia

Za 10 dni ukończona zostanie ostateczna budowa drugiego toru mostu kolejowego na Wiśle. W rocznicę Święta Odrodzenia, t. zn. 22 lipca, nastąpi uroczyste otwarcie.

W dwa i pół roku po zakończeniu działań wojennych Warszawa otrzyma most, który umożliwi normalne połączenie kolejowe obu brzegów Wisły.

OSTATNI NIT ZAŁOŻONY!

W ubiegłą sobotę założono ostatni nit, kończąc tym samym właściwą budowę dwóch ostatnich przęseł. Obecnie układane są podkłady (tzw. mostownice). Pozostałe kilka dni zużyte zostaną na ostateczne zakończenie prac, związanych z przeprowadzeniem toru. Poza tym w przeciągu najbliższego tygodnia usunięte będą resztki pozostającej w wodzie konstrukcji dawnego mostu. Tory doprowadzające są już z obydwu stron gotowe.

Fachowi robotnicy, zatrudnieni przy budowie mostu, nie będą długo odpoczywać po zakończeniu prac. 40-osobowa drużyna fachowców przesłana będzie jeszcze w bieżącym miesiącu do Krakowa, gdzie przeprowadzić ma w tym roku montaż trzeciego mostu na Wiśle.

84-GODZINNY TYDZIEŃ PRACY

Według opracowanych przez SPB prowizorycznych planów, ukończenie prac przewidywano na 8 sierpnia. Całość robót została według tego odpowiednio rozdzielona. W połowie czerwca zdecydowano jednak jak najbardziej przyśpieszyć tempo budowy. Decyzja ta podyktowana była chęcią ukończenia robót przed rocznicą święta narodowego.

Oddział Robót Inżynierskich wywiązał się w pełni z przyjętego obowiązku. Wprowadzono 12-godzinny dzień pracy. Zawdzięczając wyraźnie przychylnemu ustosunkowaniu się robotników do nowego zarządzenia (wyrażającemu się m. in. zgodą na niedzielną pracę) most zostanie ukończony w terminie niemal o trzy tygodnie wcześniejszym od poprzednio przewidzianego. (wk)

Wieczór polsko-szwedzki

Z okazji pobytu w Warszawie Szefa Szpitalnictwa miasta Sztokholmu p. Ake Anderssona, odbył się w dniu 9 bm. wieczór polsko-szwedzki, na którym obecni byli przedstawiciele MSZ, SRN, Zarządu Miejskiego, Poselstwa Szwedzkiego w Warszawie, Tow. Przyjaźni Polsko-Szwedzkiej itd.

Do zebranych przemówił wiceprezydent prof. Edward Strzelecki.

Na przemówienie to odpowiedział miły gość szwedzki p. Ake Andersson, wyrażając podziw dla gościnności Polaków i dla hartu ducha przy odbudowie stolicy.

Zaznaczyć należy, że Szwecja wyposażyła szpitale warszawskie (całkowicie szpital św. Ducha na Czystym) wieloma cennymi urządzeniami oraz zorganizowała i utrzymuje „miasteczko" dla dzieci w Otwocku.

Znaleziono marynarkę

Dnia 26 ub. m. do Parku Leśnego w Młocinach przybyła wycieczka uczniów jednej ze szkół powszechnych w Warszawie. O godz. 16 wycieczka odjechała do Warszawy. Po odjeździe dozorca Parku ob. Mikołaj Rupki znalazł marynarkę chłopięcą. Marynarka jest do odebrania w Redakcji „Robotnika".

OGŁOSZENIA DROBNE

CZYŻ ALICJI ze Lwowa poszukuje Krystyna Górska. Wszystkie wiadomości łaskawie kierować proszę pod adresem adwokata Stopnickiego, Hotel Bristol, pokój 249. 9176

PRASY MIMOŚRODOWE 6 i 15 ton nowe dostarcza Inż. A. Szklarzewicz, Warszawa, Jagiellońska 12, Katowice, Krakowska 1. 8190

Spółdzielnia Pracy Zespołów Elektryków „Prąd", Warszawa, Grzybowska 30. Specjalność: naprawa, przewijanie transformatorów wszelkich mocy oraz silników maszyn elektrycznych itp. Naprawa elektrycznych aparatów pomiarowych, zegarów elektrycznych, remont i konserwacja dźwigów elektrycznych, osobowych, towarowych. Przyjmowanie zamówień do godz. 18. Grzybowska 30. 9173

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację Warsz. Straży Ogniowej. Nazwisko Stawski Marian. 9169

Zjednoczenie Przemysłu Cukrowniczego Okręgu Śląska Dolnego, Wrocław, poszukuje 2-go buchaltera [illegible] 9177

Przetarg nieograniczony Nr. II. 1c-3-47

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Warszawie ogłasza przetarg nieograniczony na:

poz. A. Wykonanie remontu i uzupełnienie sieci rurociągów i urządzeń gazowych wysokiego ciśnienia, zewnętrznych, dla napełnienia cystern i wagonów na st. post. Szczęśliwice,

poz. B. Wykonanie remontu z dodaniem i ewent. wymianą niezbędnych części: 1 motopompy „Silesia", jednej sikawki „Triumf" z dodaniem węża ssawnego 2" z półłącznikiem i smokiem, ośmiu sikawek ręcznych, dwucylindrowych, jednej przyczepki samochodowej, dużej, pod motopompę typu „Magirius", jednego wózka dwukołowego ręcznego pod sikawkę oraz jednego wózka dwukołowego, samochodowego, dużego pod motopompę.

poz. C. Dostawę wraz z montażem dwóch ekshaustorów do przetłaczania gazów spalinowych z czopuchą do komina, o wydajności 600 m³/min. gazów spalinowych każdy, przy ciśnieniu około 40 mm. słupa wody z silnikami elektr., za które cenę należy podać oddzielnie.

poz. D. Zaprojektowanie, dostawę i montaż dwóch ekshaustorów z silnikami elektrycz. do przetłaczania gazów spalinowych z czopucha do komina dla kotłowni o 3-ch kotłach wodnorurkowych, o powierzchni ogrzewal. po 300 m² każdy.

poz. E. dostawę wentylatorów elektr. turbinowych z silnikami elektr. do kotlin kowalskich: 5 szt. jednoogniskowych i 3 szt. — dwuogniskowych.

Ekshaustory wymienione pod poz. C. powinny być przystosowane do warunków pracy i istniejących fundamentów w kotłowni Wagonowni P. K. P. na st. postojowej Grochów, ekshaustory zaś wymienione pod poz. D — w dużej kotłowni w Warsztatach Gł. P. K. P. w Pruszkowie.

Ślepe kosztorysy dla robót objętych poz. A. za opłatą 200 zł. oraz bliższe informacje dotyczące wyżej wymienionych robót i dostaw można otrzymać w Wydziale Mechanicznym D. O. K. P. w Warszawie, ul. Wileńska 6.

Przy wykonaniu wyżej wymienionych robót i dostaw będzie obowiązywała roczna gwarancja.

Do oferty należy dołączyć kwit Kasy Dyrekcyjnej na wpłaconą tytułem wadium do niniejszego przetargu sumę w wysokości 2 proc. oferowanej ogólnej wartości robót lub dostaw.

Oferty umieszczone w bezfirmowych zapieczętowanych kopertach z napisem „Oferta do przetargu Nr. II.1c/3'47 pozycja ..... na wykonanie ewent. dostawę ....." należy składać do godz. 10-ej dnia 23 lipca 1947 r., w Wydziale Mechanicznym (Referat Zakupów) D. O. K. P. w Warszawie, ul. Wileńska 6.

Otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz. 11-ej złożonych na wykonanie robót wg. poz. A i B i o godz. 12-ej — złożonych na dostawy wg. poz. C, D i E.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo: dowolnego wyboru dostawcy bez względu na cenę, częściowego powierzenia robót lub dostaw, przeprowadzenia dodatkowego przetargu oraz unieważnienie przetargu bez podania powodów i bez prawa do jakichkolwiek odszkodowań. 9185

JUŻ UKAZAŁO SIĘ CZASOPISMO
„PO PROSTU"
Nawiązujące do tradycji pisma pod tym samym tytułem wydawanego przed wojną przez grupę postępowej młodzieży wileńskiej.
„Po prostu" porusza zagadnienia związane z życiem młodzieży studenckiej. Wiele miejsca poświęca również sprawom kulturalnym i naukowym.

Ogłoszenie o przetargach Nr. 26

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Warszawie ogłasza przetargi nieograniczone na:
1) budowę budynku suszarni drzewa na st. Skierniewice.
2) gruntowny remont domu kąpielowego w kolonii Piastów
3) ogrodzenie wibrobetonowe na terenie Głównego Magazynu Zasobów na st. Warszawa — Wileńska
4) odbudowa budynku (stan surowy) dyżurnego ruchu i nadzorcy na stacji Warszawa — Wschodnia — Towarowa.
5) budowę budynku nastawni prowizorycznej na st. Warszawa — Główna — Osobowa
6) przebudowę układu torów na odcinku Warszawa — Zachodnia — poster. Wola
7) odbudowę torów koło Wagonowni Towarowej na terenie Warsztatów Głównych w Pruszkowie.

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać do godz. 12 dnia 21 lipca 1947 r. do skrzynki ofertowej w Wydziale Drogowym przy ul. Wileńskiej 2/4 gdzie w godzinach urzędowych można otrzymać bliższe informacje, oraz podkładki do składania ofert.

Do oferty należy dołączyć kwit kasy Dyrekcyjnej na wpłacone wadium w wysokości 2 proc. zaoferowanej sumy. 9179

CENA OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne: osobiste, poszukiwania rodzin, zguby po zł 20 za wyraz. Handlowe po zł 25 za wyraz. Poszukiwanie pracy po zł 10 za wyraz. W tekście redakcyjnym do 100 mm zł 90; od 101 — 200 mm zł 110; powyżej 200 mm zł 130 za 1 mm szerokość jednej szpalty. Za tekstem do 100 mm zł 60; od 101 — 200 mm zł 75; powyżej 200 mm zł 90 za 1 mm szerokość jednej szpalty. Nekrologi do 50 mm zł 60; 51 — 100 mm zł 75; 101 — 150 mm zł 90; powyżej 150 mm zł 120 za 1 mm szerokość jednej szpalty. Za niedziele i święta dolicza się 30 proc. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA 70 ZŁ

OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ: Centr. Biuro Ogł. i Rekl. Sp. Wyd. „Wiedza" Oddział w Warszawie, Al. Jerozolimskie 121, tel. 68-505 oraz jego Agentury miejskie: Al. Jerozolimskie 18 — „Impet", Kolektura; Marszałkowska 1 — L. Urbanowicz, sklep z mat. piśm.; i wszystkie oddziały Sp. Wydawn. „Wiedza" w Polsce; Polska Agencja Prasowa — Biuro Ogłoszeń i Reklam, Warszawa, ul. Pierackiego 11 oraz wszystkie oddziały P.A.P. w Polsce; Biuro Ogłoszeń „Czytelnik" — Centrala, ul. Daszyńskiego 16 i oddziały Marszałkowska 3-5, Poznańska 38, Targowa 67; „Wolność", Warszawa, Marszałkowska 95; Sp. Agencji Prasowej „Głob", ul. Złota 4; Biuro Ogłoszeń Teofil Pietraszek, Warszawa, Wspólna 50, tel. 855-36; Spółdzielnia Pracy Kolporterów „Express", Raszyńska 8A, Targowa 59.

REDAGUJE KOMITET B—1488

Nakładem Spółdzielni Wydawniczej „WIEDZA", Druk. Spółdzielni Wydawniczej „WIEDZA" — „Robotnik" nr. 1.

Felieton filmowy

Bohaterki Pacyfiku

Wytwórnia „Paramount" jest niewątpliwie zasłużoną placówką filmową, reżyser Marc Sandrich stworzył też niejeden dobry film, podziwialiśmy nieraz na ekranie subtelną grę Claudette Colbert, ale prawdziwą rewelacją tego filmu jest nieznana jeszcze w Polsce artystka Veronika Lake.

Może dzieje się tak dlatego, że jej rola jest najciekawsza, najlepiej zarysowana, najgłębsza i umotywowana psychologicznie w jednym dramatycznym akcencie. Ani Claudette Colbert nie ma tak szerokiego pola do popisu, ani rozflirtowana i rozszczebiotana, mimo gradu bomb, Paulette Goddard nie ma w sobie takiej dozy prawdy i talentu jak Veronika Lake.

Toteż mimo potężnych scen bombardowania, mimo ewakuacji twierdzy Corregidor, mimo zręcznego scenariusza i pięknych dekoracji w tym par excellence wojennym filmie, króluje kobieta. Veronika Lake, to pielęgniarka, której oschłość i twarda ręka zniechęca do niej nie tylko rannych, ale także inne pielęgniarki towarzyszki i przyjaciółki, osoba, która kryje w sobie jakiś sekret i tajemnicę nie mogąc się z nikim nią podzielić, póki dobroć starszej pielęgniarki Claudette Colber nie zmusza jej do wyznania. A wyznanie to jest przekonywujące. Widziała na własne oczy śmierć narzeczonego z rąk rozbestwionych Japończyków. Od owej chwili ma idee fixe. Musi zostać pielęgniarką, wkręcić się do szpitala dla jeńców wojennych i dobijać konających, tak dobijać, jak tamci Japończycy w czasie ich pierwszych łatwych sukcesów dobili jej narzeczonego.

Pomysł niewątpliwie makabryczny, ale tym bardziej trzeba podziwiać z jaką wnikliwością, z jaką dozą prawdy z jaką pasją wżyła się Veronika Lake w tak niewdzięczną rolę. Trzy sceny są w tym filmie wspaniałe i publiczność kinowa nie prędko je zapomni: scena, w której pielęgniarka nie może zdecydować się na dobicie wroga i moment, w którym popełnia samobójstwo, ratując swe koleżanki od pewnej i ohydnej w tych warunkach niewoli.

Ale w tym miejscu reżyser zasugerowany materiałem aktorskim, który miał do dyspozycji zrobił błąd. Z chwilą zniknięcia postaci Veroniki Lake z ekranu film tracił główny wątek dramatyczny i nie budzi już takiego zainteresowania. Z pewnością radosna i zarazem nieszczęśliwa miłość Claudette, dobry humor niektórych sióstr, wśród wiejącej zewsząd grozy, sceny w podziemiach Corregidoru, w których braknie żywności, światła, wody, środków leczniczych są wstrząsające i chwilami wspaniałe, ale akcja przestaje interesować.

W chwili nakręcania tego filmu Veronika stawiała w filmie swe pierwsze kroki i nie była jeszcze tą (niestety zmanierowaną) gwiazdą jaką jest dzisiaj.

Wojna odtworzona została w Hollywood z właściwym Amerykanom przepychem. Całe szpitale wylatują w powietrze, akcja jest chwilami doprowadzona do największego napięcia nerwów, ale już za pierwszym zakrętem taśmy czyha jakaś „łezka romantyzmu" lub „gag" wykonany wcale nieźle przez wesołego amanta jakim jest Sonny Tufts.

Film ten budzi zainteresowanie, rzuca światło na amerykańską produkcję wojenną, stwarza nastrój grozy, ale mimo to nie przestaje być dobrym filmem rozrywkowym. Czy tak powinno być nie będziemy dyskutować, ale fakt jest, że Amerykanie takie właśnie filmy tworzą z łatwością i przekonaniem.

LEON BUKOWIECKI

TEATRY

TEATR POLSKI (Karasia 2): Piątek — godz. 18 „Wilki i owce". Sobota — godz. 20 „Występy baletu" Niedziela — godz. 11,30 „Występy baletu", godz. 14,30 „Występy baletu", godz. 18 „Wilki i owce".

TEATR ROZMAITOŚCI (ul. Marszałkowska): godz. 18 „Zaczarowane koło".

TEATR MUZYCZNY D. W. P (ul. Królewska 13): „Siedem śmiechów głównych". Początek godz. 19.

TEATR MAŁY (Marszałkowska 81). godz. 18.00 „Wiele hałasu o nic".

TEATR POWSZECHNY (Zamojskiego 20): godz. 18 „Trasa".

TEATR „JASKÓŁKA" (Marszałkowska 89): godz. 19 „Sprawa Moniki".

„TEATR DZIECI WARSZAWY" (Studio Karowa 31). W czasie wakacji szkolnych teatr nieczynny.

PRASKI TEATR REWII (Zygmuntowska 8): „Wczasy morskie". Początek godz. 17, 19.

TEATR „COMEDIA" (ul. Szwedzka) — (W lipcu teatr nieczynny).

WOLSKI TEATR REWII (Wolska 8): Nieczynny z powodu remontu.

OSTATNIE PRZEDSTAWIENIA „ŚWIT, DZIEŃ I NOC"

Dziś i jutro w teatrze „Studio" grana będzie ostatnie dwa razy miła komedia Niccodemiego „Świt, dzień i noc". Będzie to jedyna okazja zobaczenia atrakcyjnej komedii w doskonałej interpretacji aktorów teatru im. Słowackiego w Krakowie.

KINA

„ATLANTIC" (Chmielna 38) Od godz. 14,00 „Goal".

„POLONIA" (Marszałkowska 56) „Serenada w dolinie słońca". Godz. 14, 16, 18, 20.

„PALLADIUM" (Złota 7/9) „Bohaterki Pacyfiku" (pocz. seansów o godz. 13, 15,30, 18 i 20,30).

„STYLOWY" (Marszałkowska) „Wesoły pensjonat". Godz. 13, 15, 19.

„TĘCZA" (Suzina 4) „Przygody Nasreddina".

„SYBENA" (Praga, Inżynierska 12): „Biały kieł".

Co usłyszymy w RADIO

SOBOTA 13 LIPCA

6,00 Sygn. czasu; 6,15 Dzien. poranny; 6,30 Muz. poran.; 7,00 Muz.; 7,15 Wiad. poran.; 7,35 Muz.; 8,15 Wykład dla nauczycieli; 12,05 Streszcz. wiad. Dzien. poran.; 12,10 „Melodie ludowe" w wyk. zespołu harm. T. Wesołowskiego; 12,25 Audycja dla wsi; 12,35 Muz. włoska w wyk. C. Izygrymówny; 13,00 „Z mikrofonem po kraju"; 13,10 Aud. rozrywk.; 15,00 Muzyka tanecz.; 15,20 Aud. dla dzieci młodszych p. t. „W co się będziemy bawili"; 15,40 Pieśni Klaudiusza Debussy'ego; 16,00 Dzien. popoł.; 16,40 Skrz. techn. w opracow. inż. Cz. Klimczewskiego; 16,50 Inform gospod.; 17,00 „Przy sobocie po robocie"; 18,30 Muz. poważna; 19,00 „Tu mówi Wybrzeże"; 19,15 „Nowe książki" — felieton H. E. Michalskiego; 19,30 Schumann — Fantazja C-dur w wyk. Kr. Jastrzębskiej; 20,25 „Pieśń miłosna poprzez wieki"; 21,00 Dzien. wiecz.; 21,30 Muz. lekka; 21,45 Słuch. p. t. „Popiersie Hallera"; 22,10 Wiad. sport.; 22,15 Muz. taneczna; 23,00 Ostatnie wiad.; 23,20 Muz. tanecz.; 24,00 Hymn.

W rocznicę śmierci Mendelejewa

praojca nauki o atomie

Związek Radziecki a z nim cały świat kulturalny, obchodził w r. 1947 czterdziestą rocznicę śmierci genialnego uczonego rosyjskiego D. I. Mendelejewa. Wkład wniesiony w naukę światową przez znakomitego przyrodnika jest ogromny, a rozpiętość jego badań naukowych i hipotez znacznie wyprzedziła współczesną mu epokę.

Oprócz kapitalnych prac z różnych dziedzin chemii, związane są z nazwiskiem Mendelejewa wybitne odkrycia z zakresu fizyki, meteorologii i żeglugi powietrznej, a spis ogłoszonych przez niego prac obejmuje z górą 500 tytułów.

Tablica pierwiastków

Mendelejew zasłynął jako odkrywca systemu elementów chemicznych, inicjującego nową erę w rozwoju nauk przyrodniczych (t. zw. systemu Mendelejewa). Za czasów odkrywcy „Tablica Mendelejewa" zawierała nazwy 52 znanych światu pierwiastków, do dzisiaj wypełniono już 96 pól tej tablicy. Słynny badacz wskazał drogę odkrycia wszystkich brakujących za jego czasów pierwiastków i drogą tą kroczył szereg zasłużonych chemików. Jeszcze przed czterdziestu laty oświadczył chemik angielski Soddy: „Prawo Mendelejewa pozostanie na zawsze najpewniejszym kompasem przy rozwiązywaniu najbardziej skomplikowanych i różnorodnych zagadnień we wszystkich dziedzinach chemii".

Geniusz Mendelejewa promieniał za życia jego, kiedy to uczeni różnych narodowości odkrywali coraz to inne pierwiastki, które rosyjski przyrodnik z góry określał i opisywał. Przypomnimy z owych czasów francuskiego chemika Lecoq de Boisbaudran odkrywcę pierwiastka gallium, Szweda Nielsena odkrywcę Skaudium i niemieckiego chemika Winklera, któremu zawdzięczamy odkrycie pierwiastka Germanium. Istnienie i miejsce tych pierwiastków zostały dokładnie określone przez Mendelejewa jeszcze przed ich odkryciem.

Ojciec atomów

Również i dzisiaj, w rozwoju chemii współczesnej stało się prawo Mendelejewa gwiazdą przewodnią, przyświecającą odkryciu nowych elementów: neptunium, plutonium, americium i curium (Nr. 93, 94, 95 i 96 w Tablicy) — z którymi wiąże się jeden z największych problemów naszych czasów — problem zużytkowania energii atomowej.

Historia nauk przyrodniczych daje pełne prawo nazwania Mendelejewa twórcą nauki o atomie. Dalszy rozwój fizyki i chemii umożliwił głębsze wnikniecie w tajniki struktury materii, zaś teoria budowy atomu, zrodzona po śmierci Mendelejewa zrealizowała prawdziwy sens systemu mendelejewskiego.

Nauka rosyjska ma Mendelejewowi wiele do zawdzięczenia. Poświęcił on mnóstwo energii sprawom badania rosyjskiej arktyki, zagadnieniom hutnictwa na Uralu, węgla donieckiego i problemom wydobywania nafty. Mendelejew pierwszy sformułował ideę podziemnej gazacji węgla kamiennego (1888), którą zrealizowała pół wieku później socjalistyczna ojczyzna uczonego. Książka Mendelejewa „O badaniu Rosji" pełna jest ciekawych technicznych i naukowych myśli, które zostały w znacznej mierze urzeczywistnione w procesie industrializacji Związku Radzieckiego.

Myślą przewodnią działalności Mendelejewa była służba dla dobra narodu. Na wielu tablicach, wiszących u wejścia Instytutów noszących jego nazwisko, widnieje znamienne credo Mendelejewa, wyryte w kamieniu:

„Siew nauki dojrzeje dla plonu narodu".

(Tłum. z prasy radzieckiej)

Odbudowa Banku

Prace remontowe na dachu Banku Spółek Zarobkowych.

Wiadomości sportowe

Marymont zdobywa puchar ZRSS

Finałowe spotkanie turnieju piłkarskiego o robotnicze mistrzostwo Warszawy Marymont — Mokotów zakończyło się nieznacznym zwycięstwem Marymontu 1:0 (1:0).

Jedyną bramkę dnia zdobył Borowiecki z rzutu karnego w pierwszej połowie meczu.

Na ogół spotkanie stało na niezbyt wysokim poziomie, gdyż obie drużyny nie mogły sobie poradzić z rozmokłym boiskiem. W drużynie zwycięskiej wyróżnili się Olszewski, Stankiewicz i Żochowski w bramce.

Drużyna Mokotowa była przeciwnikiem równorzędnym, przeważając nawet w drugiej połowie gry, lecz napad dobry w polu gubił się pod bramką Marymontu nie mogąc zdecydować się na skuteczny strzał.

Sędzia Majorek słaby, ale obiektywny. Widzów ok. 1.000.

Po zawodach przewodniczący Okręgu Warszawskiego ZRSS tow. Marciniak wręczył zwycięskiej drużynie piękny puchar.

Dalsze wyniki tenisistów w Sopocie

W drugim i trzecim dniu krajowych mistrzostw tenisowych Polski w Sopocie było kilka niespodzianek. W drugim dniu turnieju Piątek pokonał po zaciętej walce Chytrowskiego 1:6, 6:3, 4:6, 6:2, 8:6. W trzecim dniu zawodów sensację wywołało 3-godzinne spotkanie Skoneckiego z Bełdowskim, który uległ naszemu „wimbledończykowi" po zaciętej walce 9:11, 1:6, 8:6, 5:7.

Pewnego rodzaju niespodzianką było także zwycięstwo Niestroja nad Tłoczyńskim Ksawerym 6:4, 6:4, 6:1 i niedokończona z powodu ciemności zażarta walka Tomaszewskiego z Hebdą, która została przerwana przy stanie dla Hebdy 8:6, 8:6 i 2:3.

Wśród pań w ostatnich spotkaniach Rudowska pokonała Kamińską 6:2, 2:6, 6:2, a Wiewiórowska — Szeraucównę 5:7, 6:1, 6:3.

W grze podwójnej panów w trzecim dniu Bratek — Kończak pokonali parę Horein — Wojciechowski 6:4, 8:6, 6:1, a Borowszczak, Skonecki — Tomaszewskiego i Księżopolskiego 6:3, 6:1, 6:1. Poza tym Rychter i Cieszyński wygrali z Romaniukiem i Kosińskim 2:6, 8:6, 1:6, 6:2, 6:2.

Veronika Lake i Claudette Colbert w filmie: „Bohaterki Pacyfiku".
Foto Paramount-Mopexas

Życie gospodarcze

Biuro Statystyczne Organizacji Narodów Zjednoczonych ogłosiło szereg danych dotyczących powojennej produkcji przemysłowej na świecie. Przyjmując produkcję 1939 r. za 100, obliczono, że poziom produkcji w poszczególnych krajach kształtował się w początkach br. następująco:

Japonia — 34, Finlandia — 75, Holandia — 77, Francja — 88, Belgia — 95, Dania — 97, W. Brytania — 100, Norwegia — 101, Irlandia — 102, Szwecja — 105, Meksyk — 138, Chile — 157, St. Zjednoczone — 164, Kanada — 171.

Pomijając zrozumiały fakt niskiej produkcji przemysłowej w krajach pokonanych, uderza nas na pierwszy rzut oka różnica w poziomie produkcji krajów Ameryki Północnej i Południowej i krajów Europy. Podczas, gdy produkcja USA wzrosła o 64 proc., a kanadyjska o 71 proc., kraje Europy i to zarówno zwycięskie, jak i neutralne, z trudem utrzymują rozmiary swej produkcji przemysłowej na poziomie przedwojennym.

Wydaje się nie ulegać wątpliwości, że zmniejszenie się udziału produkcji europejskiej w produkcji przemysłowej całego świata jest zjawiskiem stałym, które będzie się pogłębiało w dalszym ciągu.

TRANSPORTY SUROWCA DLA PRZEMYSŁU SKÓRZANEGO

W najbliższym czasie przybędą do Polski następujące partie skór mokro-solonych: z Argentyny 95 ton skór lekkich, ze Stanów Zjednoczonych 135 ton skór ciężkich, z Indii 18 ton skór lekkich, z Rotterdamu 42 ton skór lekkich i z Antwerpii 41 ton skór lekkich.

POLA NAFTOWE W POLSCE

W maju br. wydobyto 10.822 tony ropy. Produkcja dzienna stanowi około 350 ton i wskazuje dalszą zwyżkę. Produkcja gazu wyniosła 7,7 mil. m³. Mieszanki gazolinowej wyprodukowano około 450 ton. Stabilizowanej gazoliny otrzymano w rafinerii w Jedliczu około 171 ton, zaś gazu płynnego około 34 ton.

Dla rozbudowy pól naftowych odwiercono 1.472 mtr., dla eksploatacji ropy i gazu 2.950 mtr. Rafinerie przerobiły około 11,2 tys. ton ropy i ponad 2,6 tys. ton półproduktów, uzyskując ponad 13 tys. ton gotowych produktów. Fabryki smarów wyprodukowały 440 ton smarów stałych.

PRODUKCJA AZOTNIAKU

Miesięczna produkcja azotniaku wynosi w r. b. 9.450 ton, co stanowi 93 proc. planu państwowego. W porównaniu do r. ub. produkcja miesięczna wzrosła o 9 proc. Zarówno w r. 1946, jak i obecnie wytwarza się więcej azotniaku niż przed wojną.

WYDOBYCIE WĘGLA W II KWARTALE R. B.

W drugim kwartale br. kopalnie polskie wydobyły ogółem 13.690.949 ton węgla, co w porównaniu z pierwszym kwartałem stanowi wzrost o 212.705 ton. Wydajność średnia wzrosła w tym okresie z 1.079 kg na robotniko-dniówki do 1.125 kg.

Wzrost wydobcia węgla w pierwszym półroczu rb. w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, wynosi 6.931.182 tony, czyli 34,2 proc.

PRAKTYKI WAKACYJNE

Akcja praktyk wakacyjnych w zakładach przemysłowych została przeprowadzona zgodnie z terminarzem. W przewidzianym terminie, tj. 17 VI br. rozpoczęła pracę Centralna Komisja Praktyk, która do dnia 6 VI rozdzieliła około 9.000 praktyk w przemyśle.

WIERA PANOWA (8) Przekład Józefa Brodzkiego

TOWARZYSZE PODRÓŻY

POWIEŚĆ

Matka napiekła pierogów, znajome przyniosły talerze, wódkę... Wielki był bal. Matka tańczyła z rozczochraną głową, w nowej jedwabnej bluzce, później siadała przy stole, podpierała policzki kułakami i mówiła: „Zakochałam się, taki mój los. Nie mogę żyć bez miłości. Tamten się nie przyznaje, a ten nie chce z dzieckiem brać. Podlec, jakich świat nie widział. Zamiast alimenty płacić, baraniną się wymiguje... A ja kobita jestem do rzeczy i chcę mieć jeszcze dzieci...

— Będziesz miała, będziesz miała — krzyczał gość — i matka znów zaczynała tańczyć w swej nowej, jedwabnej bluzce.

Lenę ten hałas, to tupotanie nóg męczyło ogromnie. Włożyła swą szydełkową czapeczkę, jedyną, jaką nosiła i latem i zimą, zabrała słoiczek od maści i ułamaną rączkę od łyżki — jedyne swe zabawki — i cichutko, aby nikt nie zauważył, wyszła na ulicę i poszła wprost do tego białego domu z obłupanym tynkiem.

— Sierota jestem, — powiedziała dwum większym dziewczynkom, które stały przy bramie. — Nie mam ani ojca, ani matki.

Dziewczynki milczały i poważnie patrzyły na nią. Lena znów powtórzyła słowa, których ją nauczono. Jedna z dziewczynek zapytała:

— A wiele ty masz lat?

Druga zaś odezwała się:

— A może zawołać kierowniczkę?

Lena zajrzała przez bramę. Było tam podwórko, a na nim huśtawka i trochę zielonej trawki dokoła.

— Jestem sierota, — już niemal wesoło powtórzyła Lena.

Przyszła kierowniczka, wzięła Lenę za rękę i zaprowadziła do domu.

Tam Lenę otoczyli jacyś dorośli ludzie i zaczęli rozpytywać: kto ją nauczył tego, by tu przyszła i gdzie ona mieszka. To byli dorośli. Aby z nią rozmawiać, posadzono ją na stole, a jednak nie dała się zbić z tropu.

— Nikt mnie nie nauczył, — twierdziła, huśtając nóżkami. — Nigdzie nie mieszkam.

Rozumiała, że chcą ją wysłać z powrotem do jej domu, a ona wolała przecież zostać w tym domu, gdzie jest huśtawka i zielona trawa.

— Ja chcę tutaj mieszkać, — powiedziała szczerze.

Dorośli roześmiali się, a jeden w złotych okularach powiedział:

— Trzeba zawiadomić milicję.

A jednak przenocowała w tym domu, w jednym łóżku z kucharką. Kucharka wykąpała ją w korytku, ostrzygła jej włosy. Cały wieczór i nazajutrz zrana większe dzieci huśtały ją na huśtawce. Małych dzieci w tym wychowawczym domu — i na pół sierocińcu — nie było.

Kąpiąc Lenę, kucharka oburzała się:

— Ja bym taką matkę łbem o ścianę... Któż to widział tak dziecko chować... Zawszone to, zapuszczone, pożalcie się ludzie... jak szczenię.

Przyszedł milicjant. Ten w złotych okularach wziął Lenę na stronę i powiedział, że milicjantowi trzeba koniecznie powiedzieć całą prawdę, bo inaczej będzie źle; może zabrać do kozy.

— To niech zabierze, — z tupetem powiedziała Lena. Ja się milicjanta nie boję.

Więc też powiedziała milicjantowi, że jest sierota i że nigdzie nie mieszka..

— A co twoja mama robi? — zapytał milicjant.

— Szmaty zbiera, odpowiedziała Lena bez namysłu.

Wszyscy dokoła roześmieli się. Jednakże owej mamy, zbierającej szmaty i mającej córkę Walentynę, nie udało się odnaleźć. Najwidoczniej wyjechała, więc też Lena została w wychowawczym domu dla opuszczonych dzieci.

Cały rok tam spędziła. Nie miała żadnych specjalnych wymagań i otaczających ją ludzi traktowała raczej pobłażliwie. Nie przywiązała się też do nikogo, przyjmowała to, co jej dawano, ale bez szczególnych objawów wdzięczności.

Bardzo szybko przyzwyczaiła się do tego, że ludzie opiekują się nią i nie widziała nic nadzwyczajnego w tym, że ją karmią, ubierają, uczą czytać, że jakieś obce kobiety piorą jej sukienki, przynoszą jedzenie, a inne znów klaszczą przed nią w dłonie i śpiewają:

Mało nas, mało nas
Do pieczenia chleba,
Tylko nam, tylko nam
Leny tu potrzeba.

Oprócz tego śpiewali:

„Na barykady ludu roboczy" i „Bój to będzie ostatni!"

Lena te śpiewy traktowała jako nieuniknioną i niezbyt zabawną powinność.

Po roku sierociniec został zlikwidowany, a Lenę przeniesiono do innego miasta i innego zakładu. Zima tu była dłuższa i surowsza, a w piecach palono nie węglem, lecz drzewem. Reszta była taka sama.

Dziewczynka rosła. Dziewczynka Wala, to była tamta dawniejsza. Dzisiejszą nazywaną Tiną. Miała wprawdzie dach nad głową, ale nie miała swego domu. Miała przyjaciółki, lecz nie miała rodziny. Opiekowano się nią, lecz bez zbytniej czułości. Nikt jej nie krzywdził, ale też nikt i nie psuł pieszczotami.

Tina spełniała wszystko, czego od niej żądano. Po prostu dlatego, że nie lubiła, by ją strofowano. Gdy miała 7 lat, zarządzającym został jakiś nowy, podobno wybitny komsomolec.

Gdy usłyszał dzieci śpiewające „Mało nas, mało nas", powiedział: „Zaprzestać raz na zawsze. Z tych dzieci wyrosną kretyny. Dzieciom jest potrzebne wychowanie fizyczne".

Ćwiczenia fizyczne ogromnie przypadły Lenie do gustu. Była najsilniejsza i najzręczniejsza spośród wszystkich dziewczynek. Zaczęto ją chwalić, a to było bardzo przyjemne. Odtąd starała się zawsze tak robić, by ją chwalono.

W siódmej klasie wykładano uczennicom Konstytucję.

(dalszy ciąg nastąpi)